

GENT
OPINIÓ
CULTURA
MOIANÈS
POLÍTICA
CRÒNICA

La Tosca

MOIÀ Abril-Maig 2020

núm. 792

Moià pateix els estralls del coronavirus
La situació a Castellcir, l'Estany, Oló i Castellterçol
Crònica sentimental d'una infectada per Covid-19

Confinats pel Covid-19

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

CONCURS «LA QUALITAT ÉS EN EL DETALL»

El formatge del Moianès

FORMATGES

MONTBRÚ

www.montbru.com

És a l'aresta d'una teulada.
A quin lloc?

Entre els que identifiquen correctament on es troba aquest element del poble de Moià
farem el sorteig d'un formatge de Montbrú.

Envieu la resposta a latosca@latosca.cat (indicant nom, cognoms i número de telèfon).

Degut als problemes amb la distribució del número de març causats pel Covid-19, el termini de presentació de respostes
al concurs anterior s'allarga fins al pròxim número.

EDITORIAL

Sense corona, virus

L'anterior número de LA TOSCA ja va fer referència al coronavirus. A Moià havíem celebrat Carnestoltes el 29 de febrer, un dissabte que Perpinyà va concentrar unes 150.000 persones en suport a Puigdemont. L'editorial es redactava la primera setmana de març, entre manifestacions massives pel Dia Internacional de la Dona. Ni s'entreveia la magnitud del que ja era aquí, entre nosaltres. Demanem disculpes, doncs, per no haver reclamat més contenció i prudència; però és que ni epidemiòlegs ni polítics van intentar d'aturar manifestacions ni concentracions en ple mes de març. Els mateixos especialistes que advertien d'una grip forta, i prou, van haver de canviar radicalment de registre d'un dia per l'altre.

Després de sis setmanes tancats, la majoria, en el confinament d'un malson global, hi ha consciència —ara sí— d'estar patint un episodi històric, malgrat l'estat de xoc col·lectiu. Les repercussions econòmiques i socials que s'anuncien no tenen parangó i s'estableixen paral·lelismes amb la Gran Depressió del 1929 o amb la Segona Guerra Mundial. Hem redescobert la fragilitat i la vulnerabilitat de l'espècie humana, de cop. Blaise Pascal va escriure que les desgràcies de les persones vénen d'una sola cosa: la incapacitat de romandre en repòs en una habitació. Qui sap si aquest temps de reclusió permetrà d'establir noves prioritats en allò que és important en la vida, individualment i col·lectivament. Desperterem d'aquest malson en una alba entre

el «Tot anirà bé» i el «Res no tornarà a ser igual».

Com arreu, al Moianès no hi ha hagut celebracions de Setmana Santa: sense Diumenge de Rams ni armats ni processó, sense travessa Moià-França —que hauria celebrat els 45 anys ininterromputs—. Sense agenda, el futur està en mode espera i a les cartelleres de Moià només hi ha un programa: el de la Xarxa de Suport Mutu del Moianès, per donar suport als qui més ho necessiten.

El virus s'ha acarnissat amb la gent gran. Al dolor de la mort s'hi ha afegit més patiment, per als familiars: el desconsol lacerant de no poder acompanyar la persona estimada en els moments finals i el trencament del protocol del dol. La mort s'ha tornat silenciada, privada, sense comunicació pública, sense vetlles ni cerimònies.

El Diumenge de Rams hi hauria hagut, com cada any, brancades de llorer a Cal Truques i a Cal Bou. Caldrà reivindicar-lo de nou, quan sigui possible, per a confeccionar amb el llorer corones i reconèixer aquelles persones que han fet possible una mínima vida col·lectiva, arriscant-se darrere les caixes de les botigues i supermercats, a totes les persones dels serveis públics —molts del quals han emmalaltit— que han atès els afectats en hospitals, residències o domicilis particulars. Caldran moltes corones, també, per a poder dir adéu i recordar totes aquelles persones que ens han deixat i recuperar la dignitat col·lectiva.

ÍNDEX

Editorial	3
Covid-19 / Vida municipal	5
Dietari del confinament. <i>J. Clarà, J. Font, R. Portet, J. Ruaix</i>	5
Ple telemàtic de l'Ajuntament de Mojà. <i>J. Font</i>	12
Comunicat en relació amb el Covid-19	13
Dionís Guiteras i el futur immediat. <i>J. Font</i>	16
La sergenta Rosa Oviedo valora les actuacions ... <i>J. Font</i>	17
El Covid-19 altera el protocol del dol. <i>J. Font</i>	19
Quan el padró i la residència habitual no ... <i>X. Rius</i>	21
Covid-19 / Moianès	23
Actuacions davant el Covid-19. <i>Consell Com./Consorti</i>	23
Castellcir: la «revolta dels 17». <i>F. Rochel</i>	24
Un mes de confinament a l'Estany. <i>D. Prat</i>	27
Confinament a Oló. <i>J. Canamasas</i>	29
Notes terçolenques. <i>R. Puig</i>	31
Covid-19 / Les entitats informen	33
Hospital-Residència de la Vila de Mojà	33
Mesures Covid-19 al Museu i Coves del Toll	34
L'Esplai informa. <i>Associació de Gent Gran de Mojà</i>	35
Estudiar en temps del Covid-19. <i>L. López, Institut Moianès</i>	36
Biblioteca Municipal 1 d'Octubre	37
Covid-19 / Reflexions	38
Un ban municipal. <i>M. Baqués</i>	38
Covid-19 / En primera persona	40
Crònica sentimental d'una infectada ... <i>M.À. Petit</i>	40
Esports	41
Antics futbolistes del C.E. Mojà (5). Josep Coll. <i>J. Riera</i>	41
Publicacions	43
Breus / Moviment demogràfic	45
Necrològiques	46
Dades meteorològiques	50

Fot. Xavier Rius

LA TOSCA Can Carner. Joies, 11-13 - 08180 Mojà · latosca@latosca.cat · www.latosca.cat

Consell de Redacció: Mercè Bigorra, Jaume Clarà, Josep Font, Albert Lozano, Elvira Permanyer, Roser Portet, Josep Riera, Elisa Roca, Josep Ruaix, Elvira Vilardell
Administració: Eduard Gómez
Disseny de la revista: Soldevila. Disseny i Comunicació — Impressió: Winihard Gràfics, Mojà
DL B-4501-1983 — ISSN 2014-5160, 2014-5179 (versió digital) — 8 números l'any. Preu de l'exemplar: 4'5 euros

Edita: ASSOCIACIÓ CULTURAL
MODILIANUM

Amb el suport de

LA TOSCA és membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

COVID-19 / VIDA MUNICIPAL

Dietari del confinament

J. Clarà, J. Font, R. Portet, J. Ruaix

El dissabte 29 de febrer Moià celebra la seva rua de carnestoltes. Només un petit grup portava com a motiu de disfressa un coronavirus que s'havia anat fent present en les notícies, primer des de la llunyana Xina i, ja els darrers dies, des de la propera Itàlia. LA TOSCA va decidir il·lustrar la seva portada amb aquesta colla vestida de sanitaris i pacients, tot parlant de temps d'incerteses, però sense preveure com de reals serien aquests sanitaris i pacients en la nostra vida de pocs dies després. A continuació us oferim, en forma de dietari, alguns apunts d'aquest període que estem vivint en confinament.

Prèvia

Fa dies que les botigues dels xinesos estan tancades. La dels xinesos, precisament, que obren feiners i festius del matí fins al vespre. Els seus paràmetres de la prudència no són els nostres.

Dijous, 12 de març

Se suspelen les competicions esportives. El C.E. Moià i el Club Judo Moià suspelen les seves activitats. També queden anul·lades les curses que el Moto Club Moianès organitzava a finals de mes. Des de l'Ajuntament de Moià cancel·len les activitats de les quals són organitzadors i procedeixen al tancament dels equipaments municipals a partir del dia següent. Càritas Moià anuncia que, a causa de la manca de material de protecció del personal voluntari, mantindran els locals tancats a partir del dilluns dia 16.

Divendres, 13 de març

Les escoles ja estan tancades i també tanca la biblioteca. L'Ajuntament de Moià actualitza el seguit de mesures que prenen tancament d'equipaments municipals, re-

ducció de l'activitat dels serveis públics, avaluació individualitzada de cada cas del Servei d'Atenció Domiciliària, reducció de l'activitat de l'Oficina d'Atenció Ciutadana (prioritzant l'atenció telefònica i digital), suspensió del servei de notaria, suspensió de les activitats extraescolars, es garanteix la continuïtat del mercat de productes frescos, se suspelen les reunions institucionals i de treball. S'anuncia que l'inici de les obres del carrer de Sant Pere queden aturades. També es paralitzen les obres de la depuradora.

A la tarda, els prestatges dels supermercats de la carretera de Manresa són pràcticament buits: ni fruita fresca, ni verdura, ni arròs, ni farina. Cotxes mal aparcats a la vorera, presagi que el món s'acaba. Els botiguers expliquen que el dijous a la tarda es va desfermar la pulsio compradora. Ha pujat força gent de Barcelona, segones residències o moianesos que treballen a Barcelona.

El divendres al vespre els bars són plens.

Dissabte, 14 de març

El govern espanyol declara l'estat d'alarma. Tanquen bars, restaurants, equipaments culturals. Des d'avui les parròquies suspelen la catequesi i les misses amb públic fins a nou avís.

Les botigues encara es veuen plenes, tot i que en alguna comencen els torns.

A l'Hospital-Residència no es permet visitar els residents.

No hi ha «Cau».

Diumenge, 15 de març

Molt poques parades al mercat setmanal. No se celebra cap missa. Ban de l'Alcaldia de Moià informant de les restriccions a la mobilitat.

Cues per a comprar el pa i poca aflluència de paradistes en el primer diumenge de confinament (fot. Xavier Rius)

Dilluns, 16 de març

Davant la impossibilitat d'obrir les portes del Museu de Moià, l'exposició de pintura de Carme Morales que s'havia d'haver inaugurat el dissabte anterior es distribueix per vídeo a través de les xarxes socials.

Dimarts, 17 de març

Comencen els aplaudiments, al vespre, per al personal sanitari.

Dimecres, 18 de març

Cartell amb recomanacions de l'Ajuntament de Moià: «Cuidem-nos, fem xarxa, fem comunitat».

Els Serveis Socials de l'Ajuntament de Moià es fan càrrec de l'entrega d'aliments a les persones que passen dificultats.

A Althaia o Sant Joan de Déu de Manresa hi ha vint-i-sis ingressats pel coronavirus.

A la nit, per les xarxes socials es difonen algunes de les imatges més colpidores. A Bèrgam (Llombardia, Itàlia) una corrua de setanta camions militars travessen a poca velocitat —en senyal de respecte— la ciutat i s'enduen els cadàvers: el crematori, el cementiri, l'església, convertida en tanatori, no donen l'abast, i cal traslladar els morts a altres municipis.

Dijous, 19 de març

Tweet de Xavier Rius: «Les empreses alimentàries dels polígons del Moianès treballant al màxim. Vigilància de la Policia Municipal i Mossos intermitent a l'entrada de Moià.» Enregistrament d'un vídeo de Dionís Guiteras informant de la detecció a Moià de tres casos de Covid-19.

Hi ha la primera defunció —desvinculada del coronavirus— sense funeral. L'esquela anuncia «acomiadament» al cementiri de Moià i sala de vetlles només per als familiars

A Althaia (Manresa) hi ha trenta-nou ingressats pel coronavirus

Divendres, 20 de març

L'ajuntament anuncia que el diumenge següent no tindrà lloc el mercat setmanal. L'alcalde de Calders comunica que en aquesta població s'han detectat tres casos positius: sembla que dos (una parella) estan hospitalitzats, mentre que l'altre resta a casa.

Es diu que s'ha multat a persones que, soles, anaven a córrer o a caminar, a la zona del cementiri. Només té dret a anar a passejar qui va amb gos.

S'anuncia que per la Setmana Santa no hi haurà ni processó ni armats.

Dissabte, 21 de març

Aquest dia es confirmen els rumors que ja van córrer el dia abans sobre la identitat de dos dels moianesos infectats pel Covid-19: Jordi Pla i la seva filla Montserrat. Sembla que Jordi Pla s'hauria contagiat a l'hospital de Manresa en una de les visites ordinàries per a tractar la leucèmia que pateix.

L'Albert, de la parada de verdures i fruita del mercat de Moià, en anul·lar-se el mercat notifica que farà entregues a domicili a qui ho vulgui.

La Núria, pel carrer, diu que està fent de voluntària, portant menjar a casa de gent que no pot sortir. Acaba de deixar el menjar a un home que deu tenir el coronavirus, li ha dit el metge, perquè té tots els símptomes; no li han fet la prova i no figura, per tant, entre els casos oficials.

Setanta-set persones ingressades a Manresa: cinquanta-una ingressades a Sant Joan de Déu, seixanta pendants dels resultats de la prova.

Dilluns, 23 de març

L'ABIC de Moià distribueix una relació dels seus establiments que resten oberts com a serveis essencials i dels que romanen tancats i només ofereixen un servei d'urgències.

En el *Telenotícies migdia* entrevisten el moianès Xavi Márquez, infermer al CAP del centre d'Igualada; per tal de continuar fent la seva feina va decidir, l'11 de març, dos dies abans que es decretés el confinament de la conca d'Òdena, autoconfinar-se en una autocaravana a l'Anoia; és un dels 3.000 voluntaris de la prova que Oriol Mitjà està fent per combatre el coronavirus.

S'ajorna la preinscripció 2020-2021 als centres educatius de Moià.

121 ingressats a Sant Joan de Déu.

Dimarts, 24 de març

Dins la reorganització dels centres de salut per a fer front a l'increment de casos de coronavirus, el CAP de Castellterçol i els consultoris de Castellcir, l'Estany i Sant Quirze Safaja són derivats al CAP de Moià, i els consultoris de Calders, Monistrol de Calders i Santa Maria d'Oló, al CAP d'Artés.

Montbrú Fires llança una promoció de formatges després d'haver-se anul·lat les fires de març, abril i maig.

Manresa: 171 ingressats a Althalia, cinquanta més que el dia anterior. Es traslladen cinquanta pacients amb altres patologies a l'Hospital de Sant Andreu. Deu morts. Noranta confinats, vuitanta pendants de prova.

Dimecres, 25 de març

Mor, a conseqüència del coronavirus, el moianès Jordi Pla, el Jordi de «La Masia».

L'ajuntament suspèn, durant tot el període de vigència de l'estat d'alarma, la celebració de les juntes de govern local, les comissions informatives i els plens municipals.

L'humorista i cantant moianès Quim Vila inicia una sèrie de vídeos humorístics per YouTube titulats *Perfils de confinats*. Amb una durada d'entre un i tres minuts, presenta des d'aquell dia, més o menys di-

àriament, monòlegs de personatges diversos: Estanislau Comas, alcalde de Castellmoixí dels Canonges; Esteve Llopis, pare que fa els deures amb la filla; Renat Requena, responsable d'aigües fecals, etc.

Dijous, 26 de març

El Consell Comarcal del Moianès distribueix una llista de telèfons d'atenció i emergències a la comarca.

Divendres, 27 de març

Moià desinfecta zones públiques amb operaris municipals; prioritzen punts amb més afluència de gent, com davant els supermercats i les botigues.

Al vespre circula un whatsapp, de procedència desconeguda, segons el qual hi ha onze casos confirmats de Covid-19 a Moià; en canvi, una pàgina oficial de la Generalitat dona la xifra de vuit per al conjunt de l'Àrea Bàsica de Salut (ABS) de Moià.

Dissabte, 28 de març

La Creu Roja de Moià divulga una sèrie d'exercicis per a mantenir l'activitat física durant el confinament.

Diumenge, 29 de març

Davant les crítiques dels productors de proximitat, es torna a fer el mercat de Moià, però només hi assisteixen dos paradistes: un de fruita i verdura, i l'altre, de formatges i embotits.

Dilluns, 30 de març

L'Ajuntament de Moià cedeix a l'EAP Moià-Castellterçol un vehicle per a augmentar la cobertura domiciliària.

Dimarts, 31 de març

L'Ajuntament de Moià tanca les fonts públiques, seguint les recomanacions sanitàries per a evitar una possible propagació del coronavirus pel contacte amb mans o boca.

Tasques de desinfecció al voltant de les zones comercials (fot. Xavier Rius)

Bones notícies de solidaritat: una empresa ha donat cent mascaretes per als avis de les residències. Una altra ha donat desinfectants a l'ajuntament per a desinfectar espais. Algú ha portat granotes per al personal cuidador de les residències.

Dimecres, 1 d'abril

Dos casos de Covid-19 a l'Hospital-Residència.

Divendres, 3 d'abril

L'Ajuntament de Moià convoca el concurs de fotografies en línia *#QuedatACasaMOIÀ*.

Dissabte, 4 d'abril

El Servei d'Ocupació del Moianès ha creat una borsa de treball d'emergència de professionals per a atendre persones en situació de dependència, arran de la crisi del coronavirus.

Diumenge, 5 d'abril

Diumenge de Rams, sense palmes ni palmons.

Mor a Barcelona, pel Covid-19, el P. Manuel Bagunyà, rector de l'Escola Pia de Moià entre 1999 i 2007.

Dimarts, 7 d'abril

L'Ajuntament de Moià agilita el pagament de factures a proveïdors. Els darrers dies ha autoritzat el pagament de 512.884 euros per a assegurar que els proveïdors puguin disposar de recursos econòmics davant la situació que pateixen per la crisi de la pandèmia.

Dimecres, 8 d'abril

Durant tots aquests dies hi ha controls dels vehicles que circulen per part dels Mossos d'Esquadra i de la Policia Local.

L'Ajuntament de Moià rep material sanitari de la Diputació de Barcelona: 500 mascaretes d'un sol ús, 20 mascaretes

FFP2, 1.000 guants, 40 equips de protecció individual i 10 ulleres de protecció.

Segon missatge institucional per les xarxes de l'alcalde de Moià, Dionís Guiteras. Agraïeix a la gent l'esforç per complir les normes del confinament, amb especial menció per a la gent jove. També anuncia que a l'ABS del Moianès hi ha 14 casos reconeguts de Covid-19. Demana que no s'abaixi la guàrdia durant aquests dies de Setmana Santa. Segons Guiteras, el cap de l'ABS del Moianès, el Dr. Lázaro, està amoïnats perquè han augmentat els casos, no de virus, però sí de símptomes. I acaba amb un avís perquè el «volt de les Pastes» no es converteixi en una Rambla.

A l'Hospital-Residència de Moià hi ha la primera víctima per Covid-19.

Dijous, 9 d'abril

Segons declaracions de Dionís Guiteras al digital *NacióManresa*, s'ha detectat l'arribada a les segones residències del municipi de «força» famílies, sobretot de Barcelona capital i de la zona metropolitana. Tot això, malgrat les crides fetes perquè no es produís i malgrat els controls policials.

El cotxe de la policia local fa ronda per les entrades del «volt de les Pastes»; sembla que molta gent no fa cas del confinament: sortir al bosc a passejar està a l'ordre del dia.

Diumenge, 12 d'abril

Diumenge de Pasqua amb menys consum de mones. Des de la Pastisseria Àger n'ofereixen, el dilluns de dues a tres, per a famílies sense recursos.

Dimarts, 14 d'abril

Arran de l'anunci del govern espanyol que a partir del dilluns dia 13 sectors com l'industrial o la construcció poden tornar a treballar, avui, primer dia de la setmana laborable a Catalunya, es detecta més circulació de cotxes a la carretera.

Controls dels vehicles que circulen per la carretera (fot. Xavier Rius)

El C.E. Moià distribueix per YouTube el vídeo *La família del C.E. Moià*, amb fotografies de totes els equips que formen el club i declaracions donant ànims per part de tots els entrenadors i entrenadores, a més del president, Paco Moral, i el vice-president, Josep Coll.

Un comunicat oficial de l'Hospital-Residència assenyala que en els darrers dies han mort «uns quants» residents. Fonts no oficials xifren en set les persones que hi han traspassat. Josep Maria Graners, encarregat dels serveis funeraris de Moià, confirma a LA TOSCA que no s'avisava de les defuncions que hi ha al poble a través d'esqueles i que, aplicant els protocols previstos, fan servir una furgoneta adaptada sense cap logotip.

Dimecres, 15 d'abril

Mor a l'Hospital-Residència Josep Armadans, el «Tavertet».

Circula una llista amb el nom de set o vuit persones de l'Hospital-Residència que han mort durant els darrers dies. Ni des de l'hospital ni des de l'ajuntament no es vol facilitar cap dada de manera oficial.

LA TOSCA parla amb Xavi Márquez, que havia aparegut a TV3 pel seu autoconfinament a Igualada des de l'11 de març. Explica que l'Ajuntament d'Igualada ha facilitat al personal sanitari un hotel on poder descansar i que, després d'un mes, ha pogut tornar a Moià tres dies, per Setmana Santa, a veure la família.

Divendres, 17 d'abril

Moià celebra el primer ple municipal per videoconferència, seguit per una quarantena de persones a través d'internet. S'aprova per unanimitat un comunicat, que és llegit per les quatre regidores que feien de portantveu de cada grup.

Ple telemàtic de l'Ajuntament de Moià

Josep Font

El divendres 17 d'abril es va celebrar un ple «ordinari» de l'Ajuntament de Moià, amb dotze punts a tractar en l'ordre del dia. Les cometes són pel fet que, per primera vegada, l'ajuntament va constituir un ple de forma no presencial, amb l'ajuntament buit i tancat, mitjançant connexió telemàtica entre totes les persones amb acta de regidor, connectades a través del programari Zoom. El ple es va transmetre en directe també per YouTube.

La persona que exercia la secretaria va identificar cada membre del ple i els va demanar que afirmessin que es trobaven en «territori nacional». Amb el ple constituït, l'activitat es va encetar amb un punt extraordinari: la lectura d'un comunicat conjunt acordat pels quatre grups

municipals sobre les circumstàncies excepcionals derivades del coronavirus, i que va ser llegit consecutivament per les quatre regidores que feien de portantveu de cada grup.

Malgrat aquesta novetat tècnica, el ple es va desenvolupar de manera fluida, amb aportacions molts positives per part de tots els grups i amb una actitud constructiva; una bassa d'oli, en definitiva. La majoria de punts es van acordar per unanimitat i els grups van destacar la bona predisposició i el bon ambient amb què s'havien elaborat els reglaments o el Pla estratègic de subvencions 2020-2023. També va haver-hi agraïments mutus pel treball conjunt fet mitjançant videoconferències i grups de WhatsApp; un clima, doncs, ben

Participants en el ple telemàtic de l'Ajuntament de Moià

oposat a l'ambient enrarit que havia descrit LA TOSCA fa uns quants mesos.

En l'apartat de precs i preguntes, cal destacar la pregunta de Capgirem Moià en relació al darrer episodi de contaminació d'aigües residuals, que va permetre de saber que l'empresa que construeix la nova depuradora havia pogut resseguir, mitjançant una càmera, les clavegueres fins a localitzar la connexió d'una determinada empresa, a la qual s'ha obert un expedient informatiu.

També va haver-hi intervencions sobre la reforma dels habitatges de titulari-

tat municipal del carrer de Miquel Martí i Pol, entre altres. L'alcalde va fer menció dels esforços de l'ajuntament davant la crisi del Covid-19, amb la cessió d'una furgoneta al CAP, neteges i desinfeccions per part de la brigada i els esforços per protegir el personal propi que està en primera línia, com els de treball social. També va declarar que estaven en contacte permanent amb totes les residències i va lamentar les defuncions que hi havia hagut a l'Hospital-Residència. El ple va ser seguit per una quarantena de persones.

Comunicat en relació amb el Covid-19

AraMoià, Junts per Moià, Capgirem Moià, PSC-Socialistes de Moià

Els grups polítics que integrem l'Ajuntament de Moià volem enviar un missatge de tranquil·litat i serenitat a la ciutadania davant la situació difícil i sense precedents provocada per la pandèmia de co-

ronavirus, de la qual sens dubte ens en sortirem. El 14 de març, el Consell de Ministres va decretar l'Estat d'Alarma amb el Reial decret 463/2020, pel qual es declara l'Estat d'Alarma per la gestió de la

situació de crisi sanitària ocasionada pel Covid-19.

En aquests moments és necessari que tots siguem responsables. El nostre comportament individual és determinant en l'àmbit individual i col·lectiu. No sols per a nosaltres mateixos, sinó per a totes les persones del nostre entorn. La infecció per coronavirus, si bé és lleu en la majoria dels casos, pot tenir conseqüències greus per a les persones més vulnerables; en particular, la gent gran o amb altres problemes previs de salut.

Els serveis socials, la seguretat ciutadana, la protecció civil, la sanitat, els espais públics i, en definitiva, tots els veïns i veïnes de Moià són la nostra prioritat. Una de les mesures que hem pres des de l'ajuntament per a la prevenció i conten-

A més, estem en contacte amb les entitats del nostre municipi, així com amb les empreses i els comerciants informant de totes les novetats en relació al coronavirus.

Agraïm la tasca realitzada pels nostres professionals de Seguretat Ciutadana, Serveis Socials, Brigada, OAC, Ràdio Moià i tots els departaments de l'ajuntament, que continuen treballant per donar informació de manera contínua, atenció i servei a la nostra població en aquestes circumstàncies.

Finalment, volem mostrar el nostre suport i el nostre condol més sentit a les persones i famílies que han perdut els seus éssers estimats; i el nostre ànim als qui s'han contagiat pel Covid-19 i s'estan a casa o als hospitals.

Socialistes
de Moià

ció del coronavirus és la realització de treballs de desinfecció en la via pública, en els espais de major afluència ciutadana, i en espais i equipaments municipals.

Davant aquesta situació, també tenim present la realitat de les dones que pateixen violència masclista i dels seus fills i filles. No esteu soles!

Des de l'ajuntament estem distribuint les targetes moneder adreçades a les famílies d'alumnat amb beques de menjador escolar per tal de garantir la seva correcta alimentació en aquest període de confinament.

També hem pres mesures econòmiques per a ajudar els nostres comerciants i la ciutadania en general amb l'ajornament del pagament d'impostos, taxes i cànon municipals i no cobrarem els serveis que no es puguin realitzar.

Al mateix temps, donem les gràcies a totes les persones que treballen en serveis essencials en aquests moments difícils, especialment a tots els professionals sanitaris del CAP Moià i de les residències, als comerciants que continuen obrint les seves botigues i parades, com també als equips d'emergència, que, de manera exemplar, treballen nit i dia, incansablement, per revertir aquesta situació. Agraïm de tot cor la tasca de les persones voluntàries que fan possible que ningú no quedi enrere. L'esperit de tota aquesta gent és el que ha de conduir a mirar el futur amb esperança. Ens en sortirem!

Si tothom fa el que ha de fer, superarem aquest desafiament. Entre tots treballem en la prevenció i contenció del coronavirus. A Moià, ens quedem a casa!

Mesures **urgents**
davant el coronavirus
SARS-CoV-2

Reimpulsem l'economia

1

Préstecs a través
d'entitats financeres
amb l'aval del 80%
d'ICF o Avalis

2

Suport als
autònoms

3

Moratòria en
els terminis
de presentació
i pagament
de tributs

Més informació a:
economia.gencat.cat

 Generalitat
de Catalunya

7,5 Milions
de futurs

Dionís Guiteras i el futur immediat

Josep Font

Dionís Guiteras ja va manifestar en el ple del divendres 17 d'abril els esforços de l'ajuntament per coordinar-se amb altres administracions, per donar suport al CAP, per garantir la seguretat dels treballadors de l'ajuntament i per assegurar la continuïtat de les tasques de gestió de l'ajuntament mitjançant el teletreball. Amb LA TOSCA comenta més temes vinculats al futur pròxim quan el grau d'alarma respecte a la situació sanitària es pugui rebaixar.

En tot el Moianès, per sort, només a l'Hospital-Residència de la Vila de Moià el coronavirus ha impactat amb força. Des de l'ajuntament els han prestat tota l'ajuda que han pogut amb material i serveis.

L'alcalde no tem pels projectes municipals en execució, com la construcció de la nova depuradora o l'arranjament del carrer de Sant Pere, però ja no té la mateixa certesa respecte a projectes com el carrer del Remei: «Davant l'impacte brutal de la crisi social i econòmica haurem de ser molt curosos sobre on invertim els recursos econòmics.» També, en aquest

sentit, se sent preocupat per l'obertura de la piscina o per l'organització de la festa major. «Caldrà prendre decisions aviat, i no podem fer despeses que després no tinguin una viabilitat clara, o iniciatives que no puguem dur a terme per l'evolució de les coses.»

Reitera l'agraïment per la col·laboració de la societat, així com per les aportacions d'empreses amb detergents o material aïllant per al personal sanitari i el que està en contacte amb la població de risc.

S'ha afirmat que les empreses del sector agroalimentari han patit molt menys el primer envat de la crisi, però l'alcalde no ho veu així: «Moltes de les empreses del sector agroalimentari del Moianès tenen com a client final els restaurants. Aquest sector pateix i patirà molt. L'empresa Sosa ha fet un ERTE massiu.»

Del que no té dubte Guiteras és que en el futur immediat canviaran moltes coses. «Només amb el teletreball ja hem après, de cop, molts pros i contres, tant des de l'ajuntament com en les empreses.»

Vehicle cedit per l'Ajuntament de Moià a l'EAP Moià-Castellterçol

La sergenta Rosa Oviedo valora les actuacions dels Mossos al Moianès

Josep Font

Sergenta Rosa Oviedo (fot. J. Font)

Feia dos anys que La TOSCA no parlava amb Rosa Oviedo, cap de la comissaria de districte de Moià. Ens ha fet una valoració de l'adaptació dels Mossos a la comarca del Moianès, que publicarem en un altre número, ja que les novetats del coronavirus apressen. Manté la il·lusió i la predisposició del primer dia i, discreta, no vol que destaquem com de prop ha conegut aquesta malaltia, pels riscos derivats de la feina d'aquest col·lectiu.

Des de fa un mes, vivim amb el món capgirat pel coronavirus. Us ha obligat a organitzar-vos de manera diferent?

Sí, molt. A nivell operatiu hem hagut d'adaptar-nos a treballar de manera diferent i des de l'inici del confinament hem redirigit el nostre patrutllatge habitual. Hem centralitzat la nostra activitat a fer controls policials en llocs estratègics i a fer patrutllatge mòbil i a peu per les zones més comercials per supervisar dues accions: per

un costat, que no es duguin a terme les activitats i serveis que han quedat suspesos, i per l'altre costat, comprovar que la circulació dels ciutadans sigui en ocasió d'alguns dels supòsits previstos. En definitiva, hem focalitzat els nostres esforços per comprovar el grau de compliment del confinament i, en cas d'incompliments, aixecar acta.

També hem hagut d'adaptar-nos i treballar amb dues eines de dotació més: la mascareta i els guants higiènics. En un primer moment, la veritat és que era bastant incòmode, però després d'un mes de confinament ja els hem incorporat a la uniformitat.

La manera de treballar també ha canviat. Per posar un parell d'exemples molt senzills, abans agafàvem la documentació per fer comprovacions i ara requerim a la persona que ens la mostri ella mateixa o que la deixi al quadre de comandaments del vehicle. També fem molt més ús de la megafonia del vehicle per a donar recomanacions i recordar conductes no permeses.

Una altra cosa que també hem canviat ha estat alguns horaris per tal de coincidir el mínim possible entre torns entrants i sortints; intentem no canviar de binomi en tota la setmana, netegem nosaltres mateixos tot aquell material que passa al torn següent, l'interior del vehicle... i prenem totes les mesures possibles per evitar contagis.

També hem augmentat el contacte telefònic amb les residències, el CAP de Moià, els serveis socials, els ajuntaments i altres entitats a fi de treballar coordinadament, detectar noves necessitats i poder donar-hi resposta.

Com viviu el fet d'estar a primera línia (amb més risc de contagi)? Us pertoca algun servei que us situï en la proximitat de persones malaltes?

Com altres serveis essencials, estem cada dia en contacte amb la ciutadania i el risc de contagi, tot i les mesures higièniques que prenem, és present en qualsevol moment. Es pot donar el cas que hàgim d'interactuar amb una persona que estigui malalta de Covid-19 i no ho sabem. És per això que adoptem totes les mesures que estan al nostre abast per protegir-nos, sobretot si hem de tenir contacte físic amb ella per qualsevol motiu.

Un dels casos en què estem molt a prop de persones malaltes de Covid-19 és quan els serveis sanitaris ens requereixen per a fer les funcions que ens pertocquen com a policia judicial en el moment que una persona traspassa i no ho fa en un hospital. Hem d'anar vestits amb l'EPI (Equip de Protecció Integral) i això per a la família és molt impactant. Així i tot, hem d'actuar amb professionalitat i també amb un plus d'empatia i sensibilitat, perquè és un moment molt dur, sobretot per a la família, que s'ha d'enfrontar a la pèrdua i al fet de no poder acomiadar-se amb normalitat.

Quina és la reacció de la gent quan se'ls diu que no és possible anar a córrer o fer serveis que no són essencials? Hi ha comprensió?

Ens hem trobat de tot i les reaccions han anat variant a mesura que ha anat passant el temps. En un primer moment hi havia bastant desconeixement del que es podia i el que no es podia fer, sobretot el primer cap de setmana de confinament. Sobretot al principi, la realitat del Moianès, envoltada de natura, va fer creure erròniament a algunes persones que el Covid-19 no arribaria o, com a mínim, que no arribaria amb tanta força, que era més aviat cosa de ciutats per haver-hi més concentració de persones, i ens trobàvem amb més casos d'incompliments.

A mesura que passava el temps i es van anar coneixent casos de positius a la comarca, vam percebre que la gent començava a tenir més consciència i es va notar un canvi en les conductes: molta més separació entre persones als comerços, menys gent passejant pels camins... Fins i tot vam començar a rebre molts més avisos informant de possibles incompliments.

En la majoria de casos hi ha hagut comprensió tot i que hem tingut alguna intervenció delicada i no hem d'oblidar que

Control dels Mossos amb la Policia Municipal de Calders (fot. Mossos d'Esquadra)

la picaresca també existeix. Per als qui encara avui se salten el confinament, els vull fer una reflexió: potser ets tan hàbil que sabràs esquivar els controls policials, i potser ja tens excusa perfecta preparada per si t'atura la policia, però... sabràs esquivar el coronavirus i que no t'arribi ni a tu ni als teus més propers? El coronavirus mata.

Quantes infraccions vinculades amb el confinament s'han interposat, al Moianès?

En aquest mes de confinament hem aixecat una seixantena d'actes per incompliment del confinament recollit en el RD 463/2020, la majoria per fer desplaçaments innecessaris. La Policia Local de Moià ha aixecat prop de deu actes.

L'aturada del país també ha significat un descens en infraccions i delictes. A part de les estafes per internet, ¿heu notat algun canvi, en relació a comportaments delictius?

Sí, s'ha notat significativament. Els incidents que ens entren a través del telèfon d'emergències 112 són bàsicament per informar de possibles incompliments del confinament. El nombre d'avisos per altres fets delictius ha disminuït considerablement i també els fets denunciats (al voltant del 70%) i el que haurem de veure en el futur és si realment ha disminuït la delinqüència en aquest període o si un cop acabat el confinament se'ns posaran en coneixement fets succeïts durant el confinament.

Des de Mossos d'Esquadra hem posat especial atenció en aquells delictes

que poden estar passant i que ens és més difícil detectar en període de confinament perquè passen en el si del nucli familiar. Em refereixo principalment a situacions de violència silenciades per l'actual confinament: violències de gènere i maltractament en l'àmbit familiar en general. Hem fet difusió de la campanya de l'ICD (Institut Català de les Dones) en què hem demanat la col·laboració sobretot dels establiments essencials que estan oberts al públic perquè facilitin a les dones que es troben en una situació de violència un telèfon per a poder posar el seu cas en coneixement de la policia o de l'ICD. Dins aquest mateix àmbit, també estem en contacte amb els serveis socials de la comarca per intervenir en aquells casos que calgui (sobretot en gent gran, dones i infants).

Pel que fa a altres tipus de delictes comesos per internet, com poden ser les estafes, d'altres relacionades amb el context del coronavirus, el *grooming*, el *phishing...*, recomanem consultar les nostres xarxes socials, on hi ha consells de seguretat, i també fer ús de l'adreça de correu electrònic *internetsegura@gencat.cat* per a fer consultes.

M'agradaria, per acabar, mostrar el nostre agraïment a aquelles empreses i particulars que ens han fet arribar material higiènic i de protecció a la comissaria, a tots els treballadors dels serveis essencials, als voluntaris i a totes aquelles persones en general que, malgrat les dificultats, estan realitzant el confinament correctament.

El Covid-19 altera el protocol del dol

Josep Font

La societat suporta com pot, des de fa setmanes, una situació tan insòlita com traumàtica, de resultes de la pan-

dèmia. Amb una majoria de persones recloses a casa, l'entorn públic més proper s'ha tornat aliè, desconegut, incòmode. I,

en aquells casos amb desenllaç fatal de la malaltia, les famílies han de carregar encara amb un altre dolor, el trencament del protocol del dol, que fa incrementar encara més la desorientació i el patiment.

A part de les creences de cadascú, la comunicació pública de les defuncions, mitjançant esqueles situades en els cartells i llocs oficials de comunicació del poble, ha estat una constant en els anys, com també el toc de campanes. El dol per la persona difunta s'ha acompanyat de la vetlla al tanatori, d'una cerimònia, religiosa o civil, i, finalment, de la inhumació o la incineració. Doncs aquesta seqüència, tan arrelada com bàsica, tan delicada com necessària i ritualitzada per a la socialització del dol, també s'ha ben trencat.

LA TOSCA n'ha parlat amb Josep Maria Graners, responsable de l'empresa que gestiona els serveis funeraris de Moià.

És cert que ja no es posen esqueles?

Sí, des de fa uns quants dies no ho fem. Aquesta decisió obeeix a les normatives que ens van enviant, que són canviants i cada vegada més estrictes. En aquests moments [la resposta és del dia 15 d'abril], quan hi ha una defunció poden passar unes poques hores només des del servei de trasllat del difunt a la inhumació al cementiri. Si no hi ha servei de sala de vetlles, si ni familiars ni amics poden anar a donar el condol i, amb prou feines, els familiars més propers poden acompanyar el difunt al cementiri, poc sentit té que fem unes esqueles que al cap de poques hores ja queden desfasades.

I la vostra forma d'intervenir també ha canviat?

Sí, del tot. Seguint les instruccions del sector, quan hem d'entrar en contacte ens posem polaines, granotes, guants, mas-

Furgoneta sense logotipar

careta, visera. No ens l'ha pas proporcionat ningú, aquest material. Les viseres les he fetes jo amb una impressora 3D. S'han incrementat les mesures de segellat de les caixes i es fan servir unes fundes especials.

La furgoneta que utilitzeu no està logotipada, oi?

Sí, en aquests serveis que no són entre municipis, que són els majoritaris, de trasllat dels difunts, utilitzem una furgoneta sense distintius, que ja la tenim adaptada. Creiem que en aquests moments de patiment social també és important una certa discreció.

Dius que les viseres les fas amb una impressora 3D?

Sí, això és una afició meva. Tenim un grup de Telegram i ens diuen *makers*, als que fem això. Vaig fer primer unes quinze viseres amb la impressora 3D per a Althalia i n'he pogut distribuir unes quantes per als que més ho necessitaven. Entre tots els *makers* d'aquest grup de Telegram ja n'hem fetes unes trenta mil.

Quan el padró i la residència habitual no coincideixen

Xavier Rius Sant

Recordo com un fet llunyà, tot i que en el moment d'escriure aquest article només fa cinc setmanes, que el divendres 13 de març vaig anar amb uns amics al *7 de Nit* de Moià a fer una copa. S'havia anunciat que l'endemà es decretaria l'estat d'alarma, però no sabíem les condicions del confinament. Feia dos dies que s'havien tancat escoles i aquell segon dia sense escola es veien nens pel carrer i jugant a les places. I a les farmàcies de Moià feia dos dies que no quedava gel hidroalcohòlic, i de paracetamol si no portaves recepta només te'n venien una capsula.

El dijous havia quedat amb unes amigues per a prendre alguna cosa a Barcelona, i una d'elles, que és infermera, va decidir anul·lar la trobada. Estava preocupada per si bona part del personal sanitari podria contagiar-se i transmetre el virus. Molt personal mèdic i treballadores de residències d'avis feia dies que s'havien aïllat de la família. Com que s'havien tancat les escoles, molts familiars de personal sanitari i altres feines de risc van separar-se i van marxar a la segona residència. També va haver-hi famílies senceres d'arreu de Catalunya i arreu de l'Estat que van marxar-hi. Al Moianès també n'hi van arribar el dijous.

Aquell divendres al *7 de Nit* les cambreres portaven guants o mascareta. Tots els restaurants i bars eren oberts, però els propietaris mostraven la seva preocupació sobre com aguantarien si feien tancar. I l'endemà dissabte, a quarts de nou, la Policia Municipal a Moià i el Mossos d'Esquadra en altres municipis del Moianès, van fer tancar tots els establiments comercials i bars, excepte les far-

màcies i botigues d'alimentació. Però al cap d'una estona es va donar contraordre i ferreteries, papereries i tallers mecànics van obrir.

En aquells moments les autopistes de sortida de Madrid estaven col·lapsades de vehicles cap a la costa valenciana. I en els telenotícies del migdia vèiem imatges dels cossos policials buidant les platges i passeigs de tota la costa mediterrània, plens de gent. El Ministeri de l'Interior i la Generalitat van fer unes llistes dels establiments que podien obrir i dels que no, com també dels desplaçaments autoritzats. I deixaren clar que no es podia anar a les segones residències, però els que hi eren, sí que s'hi podien quedar. Ara bé, es va remarcar que qui havia anat a pisos de costa o muntanya, on a l'estiu es passa la major part del dia a la platja o a la piscina, s'haurien de quedar tancats al pis, per la qual cosa el millor seria tornar. La queixa d'alcaldes dient que els municipis turístics no podien permetre's multiplicar per dos o per quatre la seva població, era totalment lògica. I tant des del Ministeri com des de la Generalitat es va dir que, estant permès en tot moment el retorn cap a la residència habitual, a partir del dilluns es farien controls i es posarien sancions.

Sense que al Moianès hi hagués polèmica, vaig demanar als Mossos de Moià que m'avisessin quan fessin un control de trànsit, que volia fer fotos. I el dimecres 8 d'abril se'n va fer un de conjunt de Mossos i Policia Municipal, i vaig publicar un article a *NacióDigital* en què deia que s'havien interposat quarantacinc denúncies al Moianès des del començament del confinament. A partir de

la meua notícia i del fet que el Dijous i Dissabte Sant els aparcaments al voltant dels supermercats i carrers propers estaven col·lapsats de cotxes, començà a córrer la notícia que des del dimecres havien arribat molts estiuejants, i el mateix alcalde, Dionís Guiteras, confirmava que havia vingut gent, tot i que no se'n podia quantificar el nombre. I des d'alguns comptes de Twitter de veïns del Moianès es penjen fotos de cotxes, assenyalant-los, o amb comentaris com que «es demani el DNI a les botigues, i qui no sigui de Mojà, se'l multi i cap a Barcelona». Algun veí de Mojà, nascut fora de Mojà, respon que aquests comentaris són xenòfobs i que en el seu DNI posa que viu a Barcelona perquè el document no es canvia fins que caduca encara que canviï d'empadronament. Des d'un altre compte del sud del Moianès s'explica que s'ha insultat a la parella d'una metgessa que van decidir confinar-se per separat. També hi ha qui expressa el seu malestar per sentir-se assenyalat, donat que, tot i ser de ciutat, fa molts anys que el seu habitatge habitual és a Mojà, si bé continua sent considerat estiuejant i de fora. Altres diuen que, tot i continuar empadronats a Barcelona per a poder aparcar a l'Àrea

Verda quan hi van per feina o a veure els fills, viuen tot l'any a Mojà. I aquí et trobes amb la realitat de molts casos en què el DNI, l'empadronament i la residència habitual no coincideixen. Hi ha molta gent jove o no tan jove del Moianès, estudiants o que treballen a Barcelona i viuen en pis compartit, que s'hi han empadronat per tenir dret a aparcar. I evidentment la majoria d'aquests fills empadronats a ciutat van venir a fer el confinament a casa els pares, molts amb la parella. Per no parlar de casos com matrimonis que se separen amb una hipoteca a mig pagar, i un dels dos viu a la casa de Mojà i l'altre al pis de Barcelona. I si el fessin marxar cap on està empadronat, trobaria el llit ocupat.

I en relació al col·lapse de cotxes que hi va haver alguns dies de Setmana Santa al voltant dels supermercats i alguns carrers, s'ha de tenir en compte que qui habitualment va a comprar a Manresa o Vic, ho feia a Mojà per evitar els controls. I molts que haurien estat esquiant o de viatge, eren a Mojà. Sumem-hi els cotxes dels fills que van venir, i potser ens adonarem que el nombre d'estiuejants que es van confinar aquí és molt més petit.

Control a l'entrada de Mojà (fot. Xavier Rius)

COVID-19 / MOIANÈS

Actuacions davant el Covid-19

Consell Comarcal del Moianès i Consorci del Moianès

Des de l'inici de l'estat d'alarma, el Consell Comarcal i el Consorci del Moianès han dut a terme un seguit de mesures i d'accions de prevenció, reorganització i coordinació entre els serveis per a poder atendre les necessitats que s'han anat detectant. Fins a nou avís continuem al vostre servei telemàticament i també amb cita prèvia per a casos d'urgència, de 9 del matí a 8 del vespre.

En l'àmbit d'educació, juntament amb els deu ajuntaments del Moianès s'han distribuït als alumnes de la comarca amb ajuts de menjador escolar 235 targetes moneder, facilitades pel Departament d'Educació de la Generalitat.

Des de l'àrea bàsica de Serveis Socials, l'equip de treballadores i educadores socials dels ajuntaments està fent un seguiment continu de les persones en situació de vulnerabilitat. S'han gestionat i activat divuit nous serveis de teleassistència a persones majors de 65 anys, nous serveis d'atenció domiciliària, i s'han atès cinquanta-set noves demandes i atenció d'urgències derivades de la nova situació.

Per altra banda, han augmentat les necessitats del Servei d'Informació i Atenció a la Dona i s'ha procedit a ampliar el servei d'atenció psicològica, fent seguiment i atenció telefònica per tal de donar tota la cobertura que un moment així requereix. En data de 16 d'abril s'han gestionat 116 consultes.

S'està treballant amb cada ajuntament per a garantir l'atenció a les famílies vulnerables i als infants i joves a càrrec, així com a les persones grans en situació de dependència amb dèficit de suport familiar, i altres situacions que es van detectant.

Des del Servei de Suport a les Famílies i el Servei d'Intervenció Socioeducativa

també s'està fent un seguiment de les famílies més necessitades i donant-los suport educatiu i de lleure.

Semblantment, ens hem coordinat amb les iniciatives i les entitats de voluntariat —a les quals volem mostrar la nostra gratitud—, ja sigui per a la confecció i distribució de material de prevenció i protecció, ja sigui per a la distribució d'àpats a domicili.

Coordinació amb el Departament de Salut i amb les residències de gent gran

Davant la manca de personal per a atendre les necessitats de les residències i del servei d'atenció a domicili, des del Servei d'Ocupació del Moianès s'ha creat una borsa d'emergència de professionals per a atendre persones en situació de dependència, tant en la dimensió assistencial o sanitària com en l'àmbit domiciliari i institucional dels centres i serveis de la comarca. La setmana del 6 d'abril consten vint-i-una persones inscrites i ja s'han pogut cobrir cinc llocs de treball urgent a les residències.

També s'ha fet un seguiment dels centres de dia per a coordinar el seu tancament i poder detectar les necessitats dels usuaris que estaran al seu domicili, així com un seguiment continu de l'estat de les residències de gent gran i el Centre Ocupacional del Moianès, als quals s'ha distribuït, en la mesura possible, material de protecció facilitat i confeccionat per voluntariat, persones, empreses i ajuntaments.

Igualment hi ha hagut coordinació amb el Departament de Salut de la Generalitat i amb les àrees bàsiques de salut de Moià-Castellterçol, d'Artés i de Tona per a l'atenció a les persones amb diagnòstic i les persones vulnerables.

Àmbit d'habitatge

L'Oficina Local d'Habitatge ha rebut fins al moment d'escriure aquesta nota 92 consultes, la majoria en relació amb la impossibilitat de pagar el lloguer per part de persones que s'han quedat sense feina, però també sobre hipoteques, ajuts de lloguer i mediació amb propietaris. S'està treballant juntament amb l'Agència Catalana de l'Habitatge i a l'espera de la publicació de les noves convocatòries d'ajuts de lloguer.

Promoció econòmica

El Servei d'Ocupació del Moianès ha atès 289 consultes relacionades amb la situació generada pel Covid-19 i s'han gestionat vint-i-dues noves ofertes de tre-

ball dels sectors de serveis a les persones, alimentació i neteja.

Des de l'Àrea d'Emprenedors i Empreses hom ha informat i assessorat cinquanta-tres empreses en relació a ajuts i mesures econòmiques per a mitigar els efectes del coronavirus.

Quant a comunicació, s'ha creat un apartat a la web del Consell Comarcal amb informació relacionada amb la pandèmia, segmentada en diferents àmbits per tal que sigui més fàcil trobar tota la informació que pugueu necessitar: atenció a les persones, ocupació, empresa, habitatge... També es van publicant diversos butlletins per a informar els usuaris, les empreses i els ajuntaments de tot allò relacionat amb el Covid-19.

Castellcir: la «revolta dels 17»

Francesc Rochel i Vara

Des de Castellcir us volem fer arribar informació en relació amb aquest episodi de pandèmia que tant sofriment està portant a moltes famílies arreu del món.

Començarem per dir, amb la contribució informativa del nostre alcalde, Eduard Guiteras, que a data de tancament d'aquest article el nombre d'afectats pel Covid-19 a la nostra població és d'un. També ens hem interessat per possibles incidències de caràcter cívic, i l'Eduard ens ha comentat que han aparegut residents incívics de segona residència, algun enfrontament veïnal degut segurament als nervis pel que estem vivint, i també remarcar —i això també és incivisme— un augment de defecacions de gossos.

L'Eduard, i al marge de certes actituds poc cíviques, defensa el civisme i la solidaritat de tot el poble. Serveixi com a exemple la feina de fer mascaretes, les quals van arribar a moltes poblacions del

Moianès, o també la iniciativa de fer pantalles protectores amb la impressora 3D d'un vilatà. Des de l'ajuntament truquen a la gent gran que viu sola per saber com estan i si necessiten qualsevol cosa.

L'Escola La Popa està en contacte amb totes les famílies per saber com viuen el confinament. La seva directora, Sílvia Vilardell, ens ha fet arribar el suport de l'Ajuntament de Castellcir, Serveis Socials i Consell Comarcal per a poder generalitzar el tema de connexions i dispositius a fi de poder afrontar telemàticament el tercer trimestre. L'activitat escolar ara queda vinculada a una organització de tasques per poder fer a casa i potenciar l'autoorganització dels alumnes. Un cop a la setmana l'escola celebra claustre per anar prenent les decisions oportunes. «Actualment donem més prioritat a acompanyar que a educar», ens puntualitza la Sílvia.

Ara us volem explicar una gran història de dignitat i solidaritat que es viu a Castelletcir, concretament a la residència per a la gent gran La Ginesta. Patrícia Cendrós, directora tècnica de la residència, ha estat el nostre contacte i la que ens ha guiat en la informació sol·licitada per LA TOSCA.

La història va començar el proppassat 27 de març, quan els responsables de l'Àrea Bàsica de Salut de Moià informen a la residència que totes les persones que viuen a la casa han de ser confinades durant quinze dies a les seves habitacions sense sortir. La dinàmica de la convivència de La Ginesta és confirmat per la direcció i pels treballadors i de resultes d'un canvi de model de farà cinc anys, la de crear una casa per a viure amb molta dignitat, respecte i humilitat.

Abans de prosseguir, LA TOSCA vol deixar molt clar que, en el fet d'explicar aquesta història, no entrem a valorar ni tampoc criticar les decisions protocol·làries sanitàries, no és la nostra missió: nosaltres expliquem l'actitud dels treballadors i treballadores de la casa enfront de la proposta mèdica.

Un cop rebut el comunicat del protocol d'actuació, comencen els nervis, la

incomprensió dels habitants de la casa i un confinament forçat i difícil de gestionar en tots els seus aspectes. Per tant, i com que es perdia la dignitat de tot plegat, els disset treballadors i treballadores de la casa van decidir en assemblea que ells es confinaven amb tots els residents. Això volia dir que renunciaven a la seva vida privada, a poder veure fills i família, a no disposar dels seus espais. Era una renúncia a la seva vida per poder defensar i compartir la dignitat, el tracte personalitzat, el respecte i la llibertat de moviments de tothom: va ser la «revolta dels 17».

Un cop decidit i compartit per la direcció, va començar l'engranatge de la solidaritat del mateix poble, així com la solidaritat d'algunes empreses del Moianès. Amb la difusió de la decisió per les xarxes socials van poder tenir matalassos, coixins, aliments i, cosa més importat, l'escalf i el suport de l'exterior. La seva revolta és un cant i un apropament al vessant més humà, que potser tenim una mica oblidat.

Hem volgut copsar les opinions d'algunes treballadores, de la seva vivència personal.

La Patrícia ens va expressar la sensació que tot plegat els farà més forts. L'Anna, educadora social, ens manifesta en l'àudio i amb una expressió riallera, la importància de fer la pinya dels 17. La Sara, terapeuta ocupacional amb una veu afable i motivada, ens fa arribar una frase dolorosa però descriptiva, una frase de dolor, sentiment i rebuig que alguns avis i àvies van dir: «Preferim morir del virus que morir-nos de pena i soledat tancats a les nostres habitacions.»

La riallera Maria (fisioterapeuta) valora molt la rutina diària i l'organització de tot el grup. La Iolanda (neteja i bugaderia) ens transmet la sensació d'estar molt bé i d'un bon nivell de tranquil·litat de tota la comunitat.

Una àvia de la casa, la Cinta Carrera, de 86 anys, ens relata la seva sensació

Equip de TV3 a La Ginesta (fot. F. Rochel)

17 històries solidàries

d'ofec dins de l'habitació. «Ens volien tancar com a conills o gossets», ens diu, i també posa en relleu el tracte familiar de tota la casa; parlant dels 17, diu: «Tenen un cor que no els cap a dins.»

Sí, va ser la «revolta dels 17», una revolta consensuada, meditada, valorada i en què tots ells van deixar de banda les vides personals, les mirades de proximitat, parelles, família i fills.

Potser aquest 17 el podríem expressar com un 17+1, amb un «1» que pot representar el suport extern de persones, poble i comarca. També pot representar la proximitat a actituds humanes solidàries i fermes.

Des del Patronat de la Fundació rebem la confirmació del suport a aquesta actitud en nom de la seva presidenta, Lourdes Aran, així com de Moisès Franquesa, patró de la Fundació i responsable de coordinar i donar suport a les actua-

cions de La Ginesta. També cal afegir el suport manifestat en una anterior piulada del qui va ser conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Carles Mundó, actual secretari del Patronat .

La «revolta del 17». A tots us esperem per poder-vos abraçar a la sortida i aplaudir la vostra generositat. Ho farem juntament amb tots els avis i àvies de la casa; ben segur que ells us aplaudeixen amb la seva mirada de gratitud en cada moment compartit del dia.

«Tossudament alçats per la vida».

* * *

El 16 d'abril un equip de TV3 va entrar a la residència a fer un reportatge per al programa 30 minuts, amb data d'emissió el diumenge 10 de maig. El mateix dia la Patrícia Cendrós ens va informar que el dilluns 20 d'abril finalitzaria el confinament del personal.

Un mes de confinament a l'Estany

David Prat

Podríem dir que el primer mes de confinament a l'Estany va transcórrer amb relativa placidesa si ens fem càrrec del que simultàniament passava arreu del país. Fins al final de la Setmana Santa no es va confirmar ni un sol cas de coronavirus al poble. Hi va haver tres persones amb símptomes, però el resultat dels tests va ser negatiu en dos dels casos i inconcloent en el tercer. Per tant, sembla que durant el primer mes l'epidèmia no havia fet acte de presència a l'Estany.

Després del tancament de l'escola i les instal·lacions municipals (el Cine, la Casa de Cultura, la pista poliesportiva, etc.) i que l'ajuntament suspengués totes les activitats col·lectives previstes, bona part dels estanyencs continuaven prenent-se l'epidèmia amb una certa lleugeresa. Però, segons la farmacèutica Emma Ventura, superats els primers dies de confinament, es va poder observar un canvi en l'actitud de la gent, que començava a mostrar més respecte o més por davant l'amenaça del Covid-19.

També és veritat que una part dels veïns mantenien un respecte diguem-ne relaxat a algunes de les mesures imposades per les autoritats. El parer d'alguns estanyencs és que hi ha mesures que poden ser raonables per a poblacions molt més grans però que no tenen cap mena de sentit en pobles petits. Parlem de la prohibició d'activitats com anar a treballar a l'hort o sortir a passejar pels camins del terme. Cal tenir presents els beneficis que poden aportar aquestes activitats i que en alguns països es permeten —i fins i tot s'incentiven— com a excepció de les mesures de confinament. Sigui com sigui, és cert que l'ús de la mascareta, que les dues primeres setmanes era gairebé inexistent als carrers del poble, s'ha anat estenent a mesura que avançaven les setmanes.

A l'Estany tenim obertes les tres botigues del poble (el forn, la botiga de queviures i la farmàcia) i es manté la parada de fruita i verdura del dimarts al costat de l'ajuntament. Els establiments que s'han vist obligats a tancar han estat els tres bars.

Una àrea de jocs infantils tancada per l'Ajuntament de l'Estany (fot. D. Prat)

*Martí Farràs amb pantalla protectora facial
(fot. Martí Farràs)*

Des del principi del confinament la regidora de Salut Pública i Serveis Socials, Maite Almodóvar, ha mantingut contacte telefònic regular amb la gent gran del poble i amb la residència geriàtrica Cal Pressegué per assegurar-se que tot anava bé. L'activitat a l'ajuntament va quedar reduïda al mínim imprescindible. Es va decidir que, des de l'Oficina d'Atenció Ciutadana, una treballadora atendria per internet i per telèfon els veïns que ho necessitessin. La resta de treballadors van continuar amb la feina administrativa des de casa. La brigada municipal ha de mantenir obligatòriament la seva activitat i es va resoldre que els dos treballadors que en formen part treballassin sols en dies alterns. Una de les feines encomanades a la brigada va ser la desinfecció amb aigua i lleixiu de les àrees més concorregudes del poble, principalment l'entorn dels establiments que es mantenien oberts. Finalment, l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament ha organitzat uns jocs florals especials per estimular la creativitat artística dels estanyencs durant aquests dies. Es tracta d'un concurs amb cinc modalitats

artístiques diferents: prosa, poesia, dibuix (o pintura), fotografia i vídeo.

L'epidèmia del coronavirus ha fet visible l'actitud comunitària i la preocupació pels altres d'alguns estanyencs. I vull destacar tres fets que han generat una onada d'orgull i agraïment entre els veïns del poble. En primer lloc, la família Franquesa (de Cal Carbonellet), que té una vinculació amb la petita indústria tèxtil des de fa dècades, ha pres la iniciativa de confeccionar mascaretes i dur-les a la farmàcia perquè des d'aquest establiment es lliurin gratuïtament a aquells veïns que en necessitin.

En Martí Farràs, de Cal Barretines, un jove de disset anys amb aficions tecnològiques, es va posar en contacte amb una xarxa de voluntaris que elaboren pantalles protectores facials amb impressores 3D casolanes. S'imprimeix la diadema que va subjectada al front amb una goma i acabat s'hi enganxa un plàstic transparent, com els que fan servir a les copisteries com a tapa de dossiers, que fa la funció de pantalla protectora. En Martí va modificar el programa que va rebre per tal de poder fer un protector facial una mica més ample i, durant el primer mes, en va arribar a elaborar una setantena. Els primers protectors facials els va distribuir entre els treballadors de Cal Pressegué i els botiguers del poble. I després n'ha anat subministrant a la farmàcia perquè es facin arribar gratuïtament a qui els necessiti.

Finalment, seguint la iniciativa d'altres residències geriàtriques, els treballadors de Cal Pressegué van decidir autoconfinar-se a l'edifici de la residència a partir de l'inici de la tercera setmana de confinament. Com que no hi havia espai per a tots, es va haver de fer instal·lar una autocaravana al jardí de la residència perquè hi dormissin alguns treballadors. Una autocaravana circulant per la carretera durant el confinament desperta sospites

i, per tant, va haver de ser escortada per una patrulla dels Mossos d'Esquadra fins a l'Estany.

La farmacèutica de l'Estany, que fa poc temps que està al capdavant de l'establiment, ens va dir que aquestes iniciatives l'havien convençuda de l'esperit solidari de la majoria de veïns del poble. També cal dir que a Cal Tuneu, la botiga

de queviures del poble, els primers dies hi va haver intents d'acaparar aliments i altres productes per part de clients no habituals. En canvi, a la farmàcia, la seva responsable ens destaca positivament l'actitud d'alguns clients que, abans d'endur-se un medicament a casa, pregunten amoinats si encara en queda per a altres que el necessitin més.

Confinament a Oló

Josep Canamasas

Des del dia 13 de març, l'Ajuntament de Santa Maria d'Oló va començar a penjar informació sobre el Covid-19, sobretot què és i alguns consells de prevenció. L'endemà dissabte ens arribava la primera restricció: el tancament de tots els locals públics, incloent-hi l'ajuntament, que només atendria el públic per correu i telefònicament. Aquest mateix dia als bars ja només van poder fer el cafè els més matiners, perquè a les onze estaven tots tancats. Només quedaven obertes les botigues al matí i el petit mercat setmanal que es fa el dimarts. Des de l'ajuntament es

van començar a desinfectar setmanalment els carrers del poble amb aigua clorada.

Ja des de bon principi els olonecs es van organitzar per ocupar el temps. A través de les xarxes socials la gent començava a penjar pastissos casolans, com si fos un concurs. Altres enviaven fotografies d'ells mateixos quan eren joves, la mainada penjava els dibuixos que feien... D'altra banda, el dia 23 de març, l'ajuntament publicava les bases del concurs *Jo em quedo a casa*, una iniciativa per a promoure la creació literària, artística o musical al voltant de la situació d'alarma

Fent cua en el mercat del dimarts, a Oló (fot. J. Canamasas)

sanitària que s'està vivint. Per a cada modalitat s'establien tres categories: infantil, juvenil i d'adults. Els premis es lliuraran per la festa major.

Una altra de les iniciatives ha estat a través del grup local S'Temple Bar, conjunt de música tavernera que fusiona sons irlandesos amb catalans. Aquests dies han compost una nova cançó anomenada *Riera d'Oló*, amb una lletra que parla del coronavirus. Ja es pot escoltar a la xarxa.

En general, la gent d'Oló s'ha après la lliçó al peu de la lletra. La tònica és veure

aquesta crònica tot continua igual.

Així que ha anat avançant el confinament, s'ha notat al rebost de les cases. Sobretot aquesta Setmana Santa, les cues a les botigues s'han allargat notablement. Una veïna em comentava que sortir a comprar al poble li havia suposat tres hores, quan el normal era una. També s'ha vist incrementada la compra *online*.

Finalment, hem arribat al dia de Pasqua. No hi podien faltar les caramelles i els bastoners. Per això, el grup responsable se les ha empescat preparant un repertori de caramelles gravades d'altres anys i també

d'aquest. Amb la furgoneta de l'ajuntament, equipada amb bons altaveus, s'han passejat per tot el poble fent gairebé el mateix recorregut i les mateixes parades d'una diada normal. La resposta de la gent ha estat molt positiva. En molts casos podies veure persones als balcons vestides de catalans/es o de bastoners/es. Fins i tot, en algun raval, un grupet de veïns s'ha atrevit a executar algun ball de bastons. Dins el repertori de caramelles no hi podia faltar la sardana *La Rosa d'Oló*, de la qual aquest any s'havia preparat un nou arranjament per cantar. Tot un èxit; l'enhorabona a l'entitat.

Les caramelles es feren presents el dia de Pasqua amb la furgoneta de l'ajuntament (fot. J. Canamasas)

els carrers buits i poca circulació des del primer dia. Quan es va a comprar, la gent porta guants i mascareta, i manté la distància prudencial fent cues al carrer per no congestionar els locals. Segurament aquesta actitud es veu reflectida en el mapa de casos confirmats de Covid-19 per municipis, en què a Oló, el dia 3 de d'abril, sortien un positiu i dos negatius, i, que jo sàpiga, en el moment de redactar

En general, el confinament s'ha portat i es segueix portant bé. El fet de viure en un poble petit facilita molt les coses. Poder viure en una casa amb pati, garatge o terrat permet una mobilitat que fa que no et trobis atrapat. La gent s'ha organitzat fent tasques que normalment no es fan, o, més ben dit, que s'haurien de fer més sovint però que es deixen de fer per falta de temps.

Notes terçolenques

Ramon Puig

De seguit del 15 de març, amb el tsunami general que ens queia al damunt, la redacció de Ràdio Castellterçol va dur a terme, els dies 19 de març i 9 d'abril, dos macroprogrames per apropar la població, estranyada i temerosa, en una situació inèdita per a les dues darreres generacions.

Si el primer programa fou una panoràmica de com s'esdevenia la vida trasbalsada en una petita comarca amb l'arribada d'un bruixot assassí que es podia ficar a casa, el segon ja fou una radiografia de la vida diària, amb tres llargues setmanes amb la incertesa de com podria atacar la infecció els cinc pobles de l'Àrea Bàsica de Salut de Moià.

Isaac Burgos, alcalde de Castellterçol, manifestà un agraïment general pel confinament. «Poc ens pensàvem estar tres setmanes a casa; ens adaptem a aquesta casuística.» Donà consells sobre el funcionament municipal, la recollida de residus, explicità la sempre polèmica passejada de gossos, la decisió *in extremis* d'eliminar el mercat del dissabte, ja que

detectaren «amuntegament» a les parades, la restricció del servei d'autobusos Sagalés, etc. La possibilitat de tenir de baixa personal sanitari féu pensar a tancar el CAP de Castellterçol per tal de centralitzar-ho a Moià, amb visites domiciliàries prèvia trucada telefònica. Burgos fou molt explícit en agrair la borsa de voluntaris, amb més de cinquanta apuntats, per a cosir materials o fer serveis a la gent gran.

Roser Galí, regidora de Benestar Social, es referí als temes de medicació, hipoteques, atenció a la dona que demana auxili... A preguntes de Jordi Vila, la regidora detallà el funcionament del voluntariat, amb assegurança inclosa, el formidable treball de fer cent bates cada dia, cosir, empaquetar...

Eduard Guiteras, alcalde de Castellcir, es referí al tancament dels treballadors de la residència La Ginesta per a evitar contagis, i demanà matalassos, amb molt bona resposta del veïnatge dels dos pobles. A la pregunta, que seria molt recurrent per part dels oients, sobre la presència d'estiuejants confinats, va contestar que feia dies que

Programa especial de Ràdio Castellterçol

anaven venint. «És greu», va emfasitzar, «som una comarca amb pocs mitjans».

Dionís Guiteras, batlle de la capital comarcal, d'entrada es va plànyer que en pocs dies hi hagués els tres primers casos. Es queixà que hi havia gent irresponsable al carrer, amb el risc que això significava.

Pere Genescà, alcalde de Granera, manifestà no tenir cap infectat al poble, però la segona residència plena. A preguntes dels locutors, va respondre que hi havia assortiment de menjar portat pels supermercats.

Anna Guixà, alcaldessa de Sant Quirze Safaja, ja es va plànyer en el primer programa de l'allau d'estiuejants, amb el problema de la recollida d'escombraries. A la pregunta de si eren empadronats, contestà que els que ho són, de fet ja hi viuen tot l'any.

Emma Pastor és la directora de la Residència Josep Brugarolas. Abans de ser entrevistada, va passar uns emotius àudios de diversos avis interns que comentaven el confinament, bàsicament el bon tracte i les constants atencions que rebien. Orgullosa de la gent que hi treballa, es congratulà de no haver-hi cap contagi (9 d'abril). Tasques de físio, sortides al jardí, control de bugaderia i, sobretot, grans mesures de seguretat.

«És una irresponsabilitat i un egoisme marxar de casa.» Així s'ha expressat el cap de l'Àrea Bàsica de Salut de Moià, Xavier Lázaro, davant els tweets ja esmentats queixant-se de la gent de segona residència. «Ens hem relaxat», va afegir en notar una certa laxitud per part d'alguns sobre el confinament. Va fer un llarg i didàctic historial del Covid-19. També va detallar els horaris del CAP de Moià, les anul·lacions de les donacions de sang, el tema dels guants i les mascaretes que el mateix CAP no pot distribuir, però sí que arriben al Consell Comarcal. Es queixà també de la mancança de previsió sobre tests.

Francesc Ruiz, director de l'Institut, va explicar que estava en contacte amb Mercè Collell, directora territorial d'aquesta zona, per a reorganitzar la nova situació: els mestres no farien acte de presència a l'Institut i les classes passen a ser *online*. Es treballarà des de casa i el tercer trimestre serà per a ajudar els alumnes i les famílies.

També va intervenir, via telefònica des de Bèlgica, el diputat terçolenc exiliat Toni Comín. Féu un autèntic discurs polític a la pregunta de com veia des d'Europa el tema del coronavirus. Es preguntà si el nord no volia saber res del sud, el debat més important des que es creà la Unió Europea. «La crisi del 2008 era responsabilitat dels mediterranis. Que s'ho paguin! Si els ajudem no es corregiran mai! A veure si aprenen a fer les coses bé!» La gestió del govern espanyol pot ser millorable, però fou contundent: «O ho paguem entre tots, o tot se'n va en orris.»

Al tancament generalitzat del comerç caldria afegir-hi la indústria no alimentària, que al capdavant és la majoritària a la nostra vila. Xavi Comellas, regidor de Comerç i Promoció Econòmica, i Carme Molina, presidenta de l'associació CastellComerç, agraeixen a la gent la mentalització per la nova situació. Èxit de la venda a domicili, amb una xarxa de voluntaris amb mascaretes i, per descomptat, mantenint les distàncies. Es demana que les comandes a domicili es facin a cinc dies vista. Comellas posa èmfasi en les facilitats tributàries i diu que, de moment, no hi ha cens d'establiments tancats.

El veterinari Josep M. Pascal va afirmar que no hi ha cap certesa que gats i gossos transmetin el coronavirus. Amb mestria i força dosi didàctica explicà l'absència d'infecció a persones per part dels animals de companyia. Al revés, hi ha la sospita que una persona infectés un gat a Bèlgica i el cas d'un tigre en un zoològic.

COVID-19 / LES ENTITATS INFORMEN

Hospital-Residència de la Vila de Moià

Membres del servei d'urgències d'atenció primària davant l'Hospital-Residència (fot. J. Font)

En aquests moments que ens toca de viure com a individus i com a societat tan inimaginables fa unes quantes setmanes, se'ns han plantejat molts reptes a diferents nivells i ens hem hagut d'anar adaptant a situacions que mai no hauríem pensat que ens tocaria de viure.

Hem hagut de prendre mesures de protecció que ens semblaven molt radicals fa uns pocs dies però que ara veiem absolutament necessàries, i aquest fet ens ha portat a situacions difícils per a tots plegats

Des del nostre centre volem agrair l'esforç i la comprensió que han demostrat totes i cadascuna de les persones que viuen a la nostra residència i totes i cadascuna de les famílies de l'Hospital-Residència de la Vila de Moià que ens feu arribar constantment el vostre suport i la vostra estima en aquests moments tan complicats

Aquests dies hem hagut de buscar vies de comunicació alternatives a les habituals per a poder mantenir en contacte les famílies amb les persones que viuen al nostre centre i des de l'inici de tot aquest procés vam començar a fer videotrucades i skypes... És fantàstic poder veure les ca-

res de felicitat quan us trobeu a través de la pantalla tot i la distància física.

Estem rebent també molts missatges de suport per correu electrònic que traspassem a tot l'equip per a continuar endavant amb aquest repte que estem vivint.

Volem agrair també el suport de moltíssimes persones que, desinteressadament, ens esteu aportant tot allò que podeu: mascaretes fantàstiques cosides a casa, màscares facials, bates impermeables, invents impresos en 3D que ens ajuden a fer més fàcil el fet de portar mascareta tot el dia... fins i tot algun pastís perquè puguem carregar piles i continuar treballant per cuidar els nostres residents estimats.

Gràcies també pel suport dels organismes oficials: ajuntament, Consell Comarcal, Salut Pública... i molt especialment el CAP de Moià, amb qui estem en contacte continu i ens proporcionen tot el suport material, psicològic i professional diàriament.

Per altra banda, volem fer arribar una forta abraçada a totes aquelles famílies i amics que heu patit una pèrdua aquests dies i dir-vos que, malgrat la distància, estem al vostre costat.

Mesures Covid-19 al Museu i Coves del Toll

Museu de Moià

El Museu i el Parc Prehistòric de les Coves del Toll de Moià romanen tancats al públic des del proppassat divendres 13 de març seguint les pautes d'actuació marcades per l'actual estat d'alarma pel Covid-19 que està afectant tot el planeta. En no ser un servei considerat essencial i degut a la prioritat de l'estat de confinament, la majoria de l'equip del Museu-Coves està teletreballant, tot i que hi ha alguns departaments, com el de Direcció, Manteniment i Neteja, que assumeixen la feina indispensable, físicament, seguint totes les mesures de prevenció i prudència per a evitar possibles contagis.

Com molts museus, hem hagut de reorganitzar i reestructurar el nostre funcionament quotidià, de manera que puguem continuar realitzant les nostres tasques diàries. Tot i que l'obertura al públic dels nostres equipaments s'ha vist directament afectada amb el tancament i les visites a les Coves i al Museu van haver de ser anul·lades fins a nou avís, resta per fer la majoria de les tasques, normalment no visibles, que es duen a terme diàriament al Museu i que es continuen desenvolupant. Tots els departaments del Museu de Moià (Administració, Direcció, Didàctica, Difusió i Conservació-Fons i Registre) continuen actius realitzant l'elevat volum de feina habitual.

Des de la Direcció del Museu, ara mateix es realitzen, entre altres, tasques pròpies d'aquests mesos, com les justificacions de les subvencions atorgades o les sol·licituds de les noves, indispensables per a l'existència, funcionament i manteniment dels equipaments. A Administració es continua amb el dia a dia, actualitzant dades i gestionant altres temes propis.

Amb la suspensió del curs lectiu, el departament de Didàctica ha hagut de fer una tasca afegida per a reubicar les esco-

les que ja tenien concertada una activitat i no l'han anul·lada, en un calendari teòric del que resta de curs, pendent de les mesures oficials que s'estableixin. Altres activitats didàctiques s'han hagut d'anul·lar per la situació de pandèmia, com ara el XIX Mercat Escolar de la Prehistòria, que havia de celebrar-se la tercera setmana de maig. Per altra banda, es continua treballant en el desenvolupament dels projectes didàctics i de difusió d'ambdós equipaments.

Lògicament, i degut a la situació, el departament de Difusió ha vist incrementat el volum de feina a les xarxes socials i altres, i continua treballant conjuntament amb el de Didàctica i Conservació, Fons i Registre per fer arribar als nostres seguidors confinats activitats creades especialment per a aquest moment i, com és habitual, continua apropant el patrimoni que ens uneix a tothom qui ens llegeix.

Proseguim amb la tasca de registre, en aquest cas, de la col·lecció d'Arqueologia i Paleontologia, i es segueix donant resposta a les consultes sobre el fons fetes per investigadors i estudiosos. Quant a la gestió de les exposicions temporals, el calendari de programació s'ha vist directament alterat i amb l'inici de l'estat d'alarma vam haver d'inaugurar virtualment l'exposició *Notes de Llum. Meditació contemplativa*, de Carme Morales, que òbviament no és oberta al públic però que es pot visitar *online*. Estem treballant en la reorganització d'un calendari teòric per a les pròximes exposicions del 2020.

Malgrat el daltabaix que suposa aquest estat d'incertesa en què ens trobem, anem treballant amb la mateixa il·lusió que el primer dia, tenint sempre present que som una institució al servei de la societat i del seu desenvolupament.

L'Esplai informa

Associació de Gent Gran de Moià

En el moment d'escriure aquestes ratlles l'edifici continua tancat des del dia 13 de març, com ja sabeu, després que ens comunicuessin el dia abans que calia tancar-lo.

Aquest mateix dia es varen fer els cartells d'avís de tancament, que es penjaren a la porta, i es va deixar tot endreçat; també es van fer les anul·lacions d'alguns encàrrecs.

L'Esplai restarà tancat fins que les autoritats donin permís per a tornar a les activitats habituals. Quan això sigui un fet, es reprogramarà el que estava previst, si és possible, i es començarà a programar per a després de l'estiu. Esperem i desitgem que sigui aviat, però amb seguretat!

La presidenta, Marissa Rosell, ha estat en contacte amb la coordinadora d'Esplais que gestiona l'Obra Social de la Caixa per tal d'anar seguint l'evolució de la situació i de l'entitat a Moià i, especialment, en relació al personal que treballa al bar (matí i tarda), que continuaran cobrant allò que els correspon i posteri-

orment ja s'acordarà com es gestiona de cara a l'estiu.

S'ha fet una visita setmanal a l'edifici per a comprovar que tot està bé. Recordeu que ha plogut i ha fet vent, i l'experiència dels degoters fa estar atent. L'anada a l'edifici permet estar al dia de la correspondència, si n'hi ha, i dels correus electrònics.

Els socis que tenen adreça electrònica han pogut rebre el *Butlletí* del mes d'abril; als que el reben físicament no se'ls ha pogut fer arribar, ja que els passadors estan confinats, com tothom, i no s'ha pogut enviar a través de Correus, ja que estan saturats i han reduït també l'activitat.

S'intentarà fer el *Butlletí* corresponent al mes de maig i ja es veurà com es gestiona el lliurament de forma física. Si més no, en el moment que es normalitzi la situació es rebran tots dos o tres.

Els grups de *whatsapp* dels diversos tallers i activitats permeten de mantenir el contacte entre ells; en el moment d'escriure aquestes ratlles, tothom estava bé.

Entrada a l'edifici de l'Esplai, amb els cartells del tancament (fot. Ass. de Gent Gran de Moià)

Estudiar en temps del Covid-19

Laura López, directora de l'Institut Moianès

Connectats des del confinament familiar (fot. Elisa Roca)

Estrany. La paraula que he triat per a descriure el confinament és *estrany*.

Dins de les cases hi ha aparença de normalitat, però solament és aparença: els nois i noies estan tancats a casa, fan feina i juguen amb els companys: amb el mòbil, la *play*, l'ordinador..., alguns a qual-sevol hora del dia o de la nit.

A casa, els professors i professores tenen realitats molt diferents. N'hi ha que viuen sols, d'altres en parella, n'hi ha que tenen fills: petits, adolescents, universitaris; n'hi ha que tenen els pares a càrrec seu. Treballar des de casa pot ser difícil.

Els primers dies tots estem nerviosos, una nova manera de treballar! Cal triar: videoconferència, només àudio, utilitzem un fitxer compartit, plataformes virtuals o el llibre digital. Els nois i noies, així com tot el professorat del centre, treballem amb entusiasme.

Preguntem als alumnes: «Com esteu? La família està bé? Com us va el confinament?» Ens importa, i molt, mantenir el contacte humà. Com deshumanitza ser darrere d'una pantalla!

Tothom està connectat? Hi ha algú que s'ha despenjat? Algú que no es co-

munica? Manca de portàtil o de connectivitat? Els coordinadors de nivell cerquen respostes. Aquesta nova manera de treballar no pot deixar ningú enrere.

El professorat es reuneix virtualment: organitzem un horari de connexions per nivell/classe, pengem a la pàgina de l'Institut les tasques encomanades, compartim materials i metodologies.

Aquests dies abans de Setmana Santa ens han servit de banc de proves. Ara comença el tercer trimestre, el més estrany que viurem. Hem d'acompanyar més que mai els nois i noies, ajudar-los a progressar, i avaluar aquest progrés. No serà fàcil.

Les notícies de la selectivitat van i vénen, *fake news*, *true news*... El que és segur és que farem costat al nostre alumnat i hi serem per ajudar-los a preparar bé les proves.

Aquesta crisi està traient el millor de nosaltres: escrivim cartes d'ànim per als hospitals, fabriquem mascaretes amb la impressora 3D, obrim el wifi... Aprendre molt d'aquest confinament: a ser més humans, més pacients, més responsables... Que estrany, tot plegat!

Biblioteca Municipal 1 d'Octubre

Com tots sabeu, la biblioteca va tancar el 13 de març i romandrà tancada fins a nou avís, amb motiu de la situació sanitària actual.

Aquests dies d'estar-se a casa són un bon motiu per a descobrir recursos i serveis en línia accessibles amb el carnet de la biblioteca. Recordeu que sempre se us demanarà el número —sota el codi de barres— i la contrasenya, que per defecte és la data de naixement (*ddmmaaaa*). Aquesta és la nostra proposta:

L'**eBiblio** és un recurs d'àmbit estatal i permet el préstec de documents electrònics, tant de llibres com de pel·lícules. Es poden tenir un màxim de quatre préstecs en el mateix moment i per defecte aquests seran de vint-i-un dies. Un cop finalitzat el llibre o la pel·lícula, es pot fer la devolució abans d'hora i d'aquesta manera demanar més documents en préstec. També us permet poder llegir diaris: *La Vanguardia* (en català i en castellà), *El País*, *Cinco días*, *El Mundo Deportivo* i els suplementos corresponents de cada diari.

A través de la xarxa de la **Biblioteca Virtual** també podeu accedir a diferents recursos. Aquí en teniu una selecció:

Audiollibres en mp3 és un enregistrament d'un llibre llegit en veu alta. És quelcom molt pràctic, ja que és accessible a persones amb dificultats visuals; o es pot escoltar mentre es fa alguna altra activitat, com conduir.

Naxos Music Library és una biblioteca amb un important fons musical de gèneres diversos; però té específicament

una gran oferta de música clàssica. Té més de 106.000 CDs i 1.500.000 talls musicals, i també inclou uns 700 llibrets i sinopsis d'òperes i biografies de personalitats importants del món de la música.

In-edit TV és una plataforma de visió en línia del Festival IN-EDIT, que ofereix la possibilitat de veure documentals de música. Hi ha una àmplia representació de títols d'edicions anteriors del festival.

Els companys bibliotecaris del Prestatge Virtual d'Arts Escèniques han preparat **Teatre al sofà**, un selecció d'obres de teatre

Des del Prestatge de Turisme s'ha preparat una selecció de recursos per a fer **Turisme des de casa**. Es poden visitar alguns indrets especials, com l'Acropolis d'Atenes o la Sagrada Família de Barcelona, i alguns museus com el Prado, el Louvre o el British, entre altres.

Còmics confinats. En aquests dies d'emergència sanitària i reclusió casolana s'estan posant molts còmics a la xarxa de manera oberta i gratuïta. Els companys del prestatge de còmic n'han recopilat uns quants dels més destacats.

Seguiu-nos a les **xarxes socials**, la nostra web (<http://biblioteca.moia.cat/>), al Facebook (<https://www.facebook.com/bibliotecademoia>), al Twitter (<https://twitter.com/BiblioMoia>) i a Instagram (<https://www.instagram.com/bib.moia/>). També podeu contactar amb nosaltres per a qualsevol consulta a través del correu electrònic b.moia@diba.cat.

COVID-19 / REFLEXIONS

Un ban municipal

Marian Baqués

El 15 de març del 2020 l'alcalde de Moià publicava un ban en el qual es donaven mesures per a evitar la propagació del Covid-19. El ban aplicava l'estat d'alarma a la població. De fet, el virus ens ha arribat! Com aquelles pestes que creïem que eren cosa dels llibres d'història i que dallaven vides, devastaven territoris i arruïnaven famílies. El passat s'ha repetit. No ens ho hauríem pogut imaginar mai!

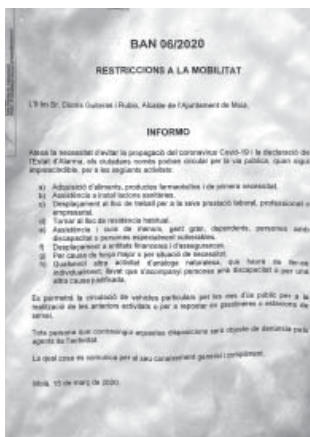
Escric aquestes ratlles quan tot just fa quatre setmanes que estem en confinament. Transcric, com faig d'habitud, escrits d'altres persones; aquesta vegada, tretes d'internet o de la premsa. I intentarem respondre a aquesta pregunta: el confinament, per a què ens pot servir?

La pandèmia ens diu que hem de tornar a les fonts més humanes de l'entorn. Estem en deute amb l'univers. Aquesta pandèmia ens ho ve a dir. I a quin preu! Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona, cita Francesca Morelli, una psicòloga italiana: «L'univers té la seva forma de retornar l'equilibri a les coses segons les seves pròpies lleis quan aquestes estan alterades. En un moment en què el canvi climàtic està arribant a nivells preocupants, en una època fonamentada en la productivitat i el consum, som obligats al bloqueig, a la parada necessària, a romandre quiets. En un moment en què certes polítiques i ideologies discriminatòries pretenen fer-nos tornar a un passat vergonyós, apareix un virus que ens fa experimentar que, en un obrir i tancar d'ulls, podem convertir-nos nosaltres mateixos en discriminats. En una època

en què l'educació dels fills s'ha relegat a altres figures i institucions, som obligats al retorn a la família. En una època en què el pensament individual ha esdevingut la norma, ens diuen que l'única manera de sortir de l'atzucac és fer pinya, fer ressorgir en nosaltres el sentiment d'ajut al proïsme, de pertànyer a un col·lectiu, d'esdevenir responsables els uns dels altres» («Tornar a dins nostre», *El Punt Avui*, 21-3-2020).

I la nostra mainada? La meva amiga Dolors Feixas —enguany es jubila de tota una vida en l'especialitat d'Educació Infantil, a Esparreguera— ha publicat una carta, on, entre altres coses, diu: «*Perdran el curs?* Aquesta és la pregunta que m'ha fet asseure davant el full en blanc. *Quin curs?* D'aquests dies o mesos en parlaran fins que siguin avis i àvies. I el que n'hauran après els enfortirà per sempre. Parem ja de pensar en forma de notes i d'aprenen-

tatges que avui no resolen les seves preguntes més essencials. I provem de descartar la premsa com a mesura del créixer. Mai no hi ha un temps perdut. Per què no ho aprofitem, també les famílies i els mestres, i demanant molt la societat sencera, per a aprendre què podria ser una escola de vida, que haurem de tenir molt clara quan, per sort, hi puguem tornar? Perquè potser, si es tractés de notes, el zero més rodó ens l'emportaríem els adults que hem consentit, uns amb més responsabilitat que altres, que el món es capgiri d'aquesta manera contra una humanitat ben deshumanitzada.»

Fot. C.I.C. – Moià

I Déu, on para? Víctor Codina hi reflexiona. «On és Déu? És en les víctimes d'aquesta pandèmia, és en el personal sanitari que els atén, és en els científics que busquen vacunes antivirus, és en tots els qui aquests dies col·laboren i ajuden per a solucionar el problema, és en els qui resen pels altres, en els quals difonen esperança. Tot això no impedeix que, com Job, ens queixem i querellem davant de Déu en veure tant de sofriment, ni impedeix que constatem la brevetat, levitat i vanitat de la vida. Però no hem de demanar miracles a un Déu que respecta la creació i la nostra llibertat, vol que nosaltres col·laborem en la realització d'aquest món limitat i finit.»

El confinament ens ofereix una possibilitat de ficar-nos dins nostre. Stefano Cartabia parla de tornar al nostre monestir interior. «El camí vers la transparència comença per un mateix, per la decisió de silenciar-nos i encarar-nos a nosaltres mateixos. El camí vers la transparència comença ara i comença per tu. Comença per la decisió d'estimar-te seriosament. Tornar i construir el monestir interior. Fer del cor humà un monestir, un lloc —el lloc— on el silenci xiuxieuja i revela el que som. Descobrirem un altre temple en el nostre fràgil cor.»

Aquesta pandèmia ha devorat la tradicional Setmana Santa. Però, «qui ho ha dit, que no hi ha Setmana Santa?», es pregunta Miquel Àngel Ferrés; i respon: «¿Que no heu vist la immensa processó de gent, sense vestes ni manaies, que dóna positiu del coronavirus? ¿Que no veieu el viacrucis del personal sanitari pujant el Calvari de la pandèmia, desbordats de forces i amb l'angoixa de no donar l'abast? Qui digui que el Natzarè no sortirà aquesta Setmana Santa és que encara no l'ha reconegut en els sanitaris de bata blanca i de cor fi que es carreguen la creu del dolor dels afectats. ¿Que no veieu tants científics i metges que suen sang

i aigua, com a Getsemaní, per trobar un tractament en forma de vacuna? Que no diguin que Jesús no passa aquest any pels carrers quan hi ha tanta gent que ha de treballar per fer arribar els aliments i els fàrmacs a tothom. ¿Que no heu vist la corrua de Cireneus que s'ofereixen per a ajudar d'alguna manera a portar les creus pesades? ¿No veieu quantes Veròniques que s'exposen a infectar-se per eixugar el rostre dels afectats? Qui diu que Jesús no cau a terra cada vegada que sentim les xifres fredes de noves víctimes? ¿No estan vivint la Passió tantes residències geriàtriques, plenes de gent gran i cuidadors amb factors de màxim risc? ¿Que no és com una corona d'espines per als nens i nenes que han de viure aquesta crisi tancats, sense entendre-hi gran cosa i sense poder córrer pels parcs i carrers? No se senten injustament condemnades les escoles i universitats i botigues que han hagut de tancar? Que no són assotats tots els països del món pel flagell d'aquest virus? ¿No fan com Ponç Pilat, que se'n renta les mans, els dirigents que només busquen treure algun rèdit polític de la situació? ¿No pateixen, impotents com els deixebles sense el Mestre, tantes famílies confinades a casa, moltes amb problemes, sense saber com i quan s'acabarà tot? No és el rostre de Maria Dolorosa el que es reflecteix en tantes mares i familiars que sofreixen la mort d'éssers estimats i encara a distància? No és com arrencar les vestidures l'angoixa de tantes famílies i petites empreses que veuran despullada la seva economia? No s'assembla a l'agonia de Jesús la manca de respiradors que hi ha a les UCIs del país? Que no diguin que no hi haurà Setmana Santa, que no ho diguin, perquè segurament mai el drama de la Passió no havia estat tan real i autèntic.»

N'aprendrem? La resposta també depèn de mi.

COVID-19 / EN PRIMERA PERSONA

Crònica sentimental d'una infectada per Covid-19

Maria Àngels Petit i Mendizàbal

Quan el dia 11 de març em vaig començar a trobar refredada vaig continuar treballant com si res a la Facultat. En aquell moment, potser ja no ho recordareu, tothom treballava com si res, i això que teníem l'alè del llop a les orelles. Vull dir que a l'estimada Itàlia la cosa anava ja pel pedregar.

Malauradament la salut em va començar a flaquejar el dia següent: febre, desgana, cansament... Quan des de la Universitat vam rebre l'ordre de quedar-nos a casa, jo ja em trobava malament, confinada al meu pis de Barcelona amb pics de 39 graus de febre. Després va arribar la tos, l'ofec i l'enorme soledat i desorientació. Sí, desorientació, perquè no sabia què em passava, tot i que ho sospitava. Una sospita que ningú no em podia confirmar, ja que no hi havia manera de contactar amb cap sanitari. Ni 112, ni 061, ni res de res. Ningú no responia. Aquells temps foren els pitjors.

En el bell mig dels moments més durs vaig tenir l'oportunitat de contactar amb un metge, parella d'un amic, que em va donar les primeres orientacions mèdiques. Per cert, ell també es trobava malalt de Covid-19 confinat a casa seva. Finalment em va respondre una metgessa del CAP.

Amb aquest control telefònic vaig arribar a un punt crític, tant que els metges van opinar que havia d'anar a urgències. I és que tinc una edat... No us podeu ni imaginar com fou l'aventura d'anar a urgències —gràcies, taxistes de Barcelona!—. Quan vaig arribar-hi, no m'aguantava dreta. La visita fou ràpida, ja que, com em va dir la doctora, no convenia que estigués massa temps allà empudegant-ho tot. En

un moment, plaques i visita. Afortunadament no tenia els pulmons perjudicats. I cap a casa de nou.

La cosa va seguir empitjorant, tant que la doctora del CAP va dir que si no millorava m'haurien d'ingressar. La soledat més gran, més immensa, era la meua única companya, tot i que familiars i amics m'enviaven a cada moment *whatsapps* o em trucaven. Va arribar a un punt que jo ja no tenia ni esma de respondre.

Durant tot aquest temps només una persona venia a casa meua. Un cop a la setmana, la noia de la neteja. Incombustible, sempre alegre i animosa, m'anava a comprar i a la farmàcia, em feia menjar. Jo —tancada en una habitació— no la veia, és clar, només sentia com feinejava pel pis. Mai, mai de la vida no li podré agrair el que ha fet per mi. L'estimada Fior, la incombustible, alegre i animosa dominicana Fior.

I vaig començar a millorar. Primer va desaparèixer la febre, després la tos, finalment l'ofec i la desgana. Sí, sóc una supervivent, com tants i tants! Una persona que ha estat infectada pel Covid-19 i que no ha estat comptada enlloc, com tants i tants .

* * *

Ara, cada dia a les vuit del vespre surto al balcó a aplaudir tots aquells que lluiten per salvar-nos. Jo aplaudeixo els metges que m'han atès, els taxistes que em van ajudar i la Fior, és clar! I enmig dels aplaudiments, he fet una coneixença.

Haig d'advertir que només fa vuit mesos que visc en aquest pis i en aquest barri, és a dir, que no conec ningú. Doncs bé, al balcó de la casa del costat, cada

dia a les vuit hi surt un senyor. I, parla que parlaràs, resulta que és el propietari d'una impremta, una impremta que feia el *Modilianum* del temps del pare Picanyol! Un senyor que coneix Moià. Estic salvada.

Ara cada dia a les vuit parlem una es-

tona endemés d'aplaudir. Parlem de Moià, de les masies i els camps, del poble i els seus monuments, de la Festa de l'Arbre Fruiter i de Francesc Viñas. Del barroc, dels Abadal, dels rellotges de Moià i de la Cova del Toll.

Repeteixo, estic salvada.

ESPORTS

Antics futbolistes del C.E. Moià (5) Josep Coll i Rovira

Joan Riera

En el cinquè partit de lliga, el dia 30 de novembre, jugat a casa entre el C.E. Moià i el C.F. Sant Julià de Vilatorrada, que va acabar amb el resultat de 3 a 0, fou homenatjat Josep Coll i Rovira.

Descendent d'una família de graners, botiguers i comerciants de tota la vida, va jugar amb l'equip de futbol del C.E. Moià de l'any 1951 al 1959, aproximadament. El Josep de cal Berenguer, com popularment és conegut, als seus vuitanta-set anys encara conserva una memòria envejable. Va venir al camp molt ben acompanyat per la seva família i va rebre un diploma d'agraïment de part del C.E. Moià.

Força dies abans de ser homenatjat ens va rebre amablement a casa seva i ell mateix ens comentava: «El meu pare també havia jugat a futbol, va ser dels primers, sortien a jugar amb calçotets llargs.»

«La defensa del Moià la formàvem el Garròs, el Serra i jo. Més tard vaig jugar de mig. Abans no es feien canvis com es fan ara, sempre jugàvem els onze justos. Quan jo jugava no en va faltar mai cap, de jugador, i, si no, el Gaja ja se'n cuidava. Jo era el rei dels ciris... pilota amunt, pilota

amunt. No vaig fer mai cap gol ni per un costat ni per l'altre. Quan vaig començar, vaig ser el substitut del Jaume de cal Noc, que juntament amb el Valentí Gaja eren els grans de l'equip. El Gaja, de la manera que era escrivent, corria molt, tenia molta resistència. Els que eren molt bons eren el Valentí de cal Noc i el Climent Romeu.

»Al meu oncle Manel Coll li agradava de fer d'àrbitre i en va fer força temps. L'equip del Moià de llavors no havíem pujat gaire de categoria, no érem un equip brillant, però... anàvem fent. Aquell partit de lliga jugat a Andorra, nosaltres ens el vam prendre com un viatge turístic. Al final del partit nevava i vàrem perdre. L'Andorra, però, quan li va tocar de venir a jugar a Moià, no es va presentar.

»Jo m'ho vaig passar molt bé jugant a futbol amb el Moià. Hi poguéis tornar! Quan estudiava als escolapis de Sarrià, jugant a futbol al pati, amb una pilotada vaig trencar dotze o tretze vidres de cop. El director era el pare Ubasart, que era d'aquí Moià. Em va cridar al despatx i en llengua castellana em va dir: "No te expulsó del colegio porque hay amistad con tus padres."»

Josep Coll (dret, a la dreta), a Andorra, l'any 1958. El dia de l'homenatge, amb la família

PUBLICACIONS

Llibres

F. Lebsanft, F. Tacke (eds.). **Manual of standardization in the romance languages**

Berlín/Boston: De Gruyter, gener 2020, 858 pp.

Volum 24 d'uns manuals de lingüística romànica. El capítol 11, redactat per David Paloma, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, és dedicat al català i fa unes quantes referències (cf. pp. 489, 503, 536, 539, 540 i 544) al gramàtic moianès Josep Ruaix i les seves obres.

Revistes

—**Associació Catalana de Comunicació Científica**. En el butlletí digital d'aquesta entitat publicat el 6-4-2020 s'anuncia l'exposició «Científiques catalanes 2.0», on figura la moianesa Cristina Fillat, especialista en teràpia gènica, viroteràpia i càncer.

—**Cavall Fort**, núm. 1383 (1ª quinzena març 2020), amb l'article «La religió d'ara fa 7.500 anys», de M. Àngels Petit, i una col·laboració del dibuixant Picanyol.

—**Llengua Nacional**, núm. 110 (1r trimestre 2020), amb l'article «Qüestions de puntuació (i II)», de Josep Ruaix.

Diaris

Regió7

26-2-2020

«La festa de l'escudella de Castellterçol reparteix un total de 6.000 plats de brou».

27-2-2020

«El Berguedà i el Moianès són entre les comarques on més creix la immigració».

29-2-2020

«La festa de Carnestoltes de Moià promou el civisme a les xarxes socials».

7-3-2020

«El jutge reactiva el cas del sobrecost de les obres del CAP i la caserna de Moià. Els impulsors de la denúncia creuen que la investigació ja podria estar en el seu tram final. El secretari plega per les irregularitats urbanístiques que

s'arrossegueu de l'antic govern». «Educació engegarà enguany el projecte de l'edifici de l'institut escola de Castellterçol. Es planteja ampliar el centre de primària per a traslladar-hi també la secundària, que ara és ubicada en barracons en un terreny a part». «Transformar el món», article del moianès Carles Riera.

12-3-2020

«Ahmed Mssahal, del Judo Moià, guanya la Supercopa estatal en -55 kg a Alacant».

14-3-2020

«Transports introdueix diferents millores en les línies de bus del Moianès».

17-3-2020

«Una quietud exemplar», crònica del periodista Marc Serena explicant una visita al poble de Calders en ple confinament per la pandèmia del coronavirus.

20-3-2020

«L'impacte del coronavirus: Primers casos a Moià». «Moià té a punt les obres del carrer de Sant Pere, però haurà d'esperar (per culpa de la pandèmia)».

24-3-2020

«El museu i les coves de Moià van rebre 30.000 visitants l'any 2019».

26-3-2020

«La nova depuradora de Moià s'endarrerirà perquè l'epidèmia ha fet aturar les obres. La situació d'estat d'alerta ha comportat que els treballs quedin a mig fer, fins que el final de l'excepcionalitat permeti reprendre'ls».

5-4-2020

«L'hotel caní El Vilà de Calders llença un cable d'agraïment al personal sanitari. El centre ofereix de franc una estada de deu dies per a les mascotes de professionals de la salut».

7-4-2020

«La Generalitat desplegarà la fibra òptica fins a Solsona, Moià i Puigcerdà. L'executiu ha aprovat contractar per la via d'urgència la construcció d'un total de 10 trams».

15-4-2020

«El Moianès celebra cinc anys com a comarca oficial. El 15 d'abril del 2015 el Parlament de Catalunya va votar i aprovar el projecte de llei per a la creació de la nova demarcació». «772 víctimes del Covid-19 en residències d'avis del Bages, Berguedà, Moianès, Anoia i Osona».

LA VANGUARDIA

27-2-2020

«Un Beethoven ecologista. París aplaudeix la utopia mediambiental del furer Carlus Padrissa sobre "La pastoral"».

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

Centre de Podologia autoritzat pel Departament de Salut Plaça del Colom, 4 2n-2a // 08180 Moià

- QUIROPÒDIES (durícies, ulls de poll, ungles, ...)
- CONTROL PEU DIABÈTIC
- BERRUGUES PLANTARS
- ORTESIS DE SILICONA
- ESTUDIS BIOMECÀNICS
- PLANTILLES PERSONALITZADES
- REVISIONS INFANTILS

Cristina Homs Fargas N° Colegiada: 1456 93.820.91.55 - 659.660.348

HORES CONTINGUDES

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

Visites diàries

Dra. Carlota Anfruns Damians - Odontòloga i Màster en Od. Integrada d'adults
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

BREUS

Roben pals d'electricitat a Collsuspina

El Divendres Sant al matí, a Collsuspina, en el camí que mena de Sant Cugat de Gavadons cap a Muntanyola, uns veïns van adonar-se que algú havia serrat un pal d'electricitat i que se l'havien endut. En lloc de sostreure el cable de coure, un robatori que s'ha estès a Catalunya els darrers anys per l'elevat valor d'aquest metall, havien robat la fusta del pal d'electricitat.

Tal com va informar Laia Oller, de Collsuspina, aquella mateixa tarda ja havien serrat i robat un segon pal d'electricitat i encara van provar-ho en un tercer, sembla, per les roderes que van deixar en un camp. Denunciat el fet, el dissabte van acudir-hi els Mossos d'Esquadra i els agents rurals, que, a més d'investigar el cas, van constatar amb estranyesa aquesta nova modalitat de robatori.

Acreditació Biosphere al Museu de Moià

A principis de gener d'aquest any, l'Institut de Turisme Responsable (ITR), un organisme independent creat l'any 1995 i que compta amb el patrocini de la UNESCO, l'Organització Mundial del Turisme, el programa PNUMA de les Nacions Unides per al Medi Ambient i la Unió Europea, va atorgar l'acreditació *Biosphere* al Museu de Moià - Parc Prehistòric de les Coves del Toll.

Amb aquesta certificació, que té com a objectiu promoure accions i programes de desenvolupament sostenible en destins i empreses turístiques, el Museu entra en la comunitat de destins sostenibles més gran del món, amb la gran responsabilitat que implica garantir l'equilibri adequat en la sostenibilitat turístico-cultural i mediambiental dels nostres equipaments municipals

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Pol Roca Casals, fill de Ferran i de Mònica, dia 25 de febrer.

Manal Mouta Sakhri, fill de Mohammed i de Lamyae, dia 19 de març.

Carmen Coronado Mejías, filla de Rosa Maria, dia 20 de març.

Defuncions

José Manuel Pahissa Hernández, de setanta anys, dia 27 de febrer.

Maria Tarradellas i Plans, de setanta-quatre anys, dia 5 de març, a Barcelona (era filla de Moià).

Francisca Alcázar Quesada, de noranta-vuit anys, dia 7 de març.

Miguel Reche Rojo, de vuitanta-tres anys, dia 12 de març.

Jordi Pla Sallas, de vuitanta-set anys, dia 25 de març.

Concepción Díaz Bese, de noranta anys, dia 2 d'abril.

Laura Parcerisa Tarragó, de setanta-nou anys, dia 4 d'abril.

Carme Bosch Viñets, de noranta-vuit anys, vídua de Francisco Ferrer Codina, dia 10 d'abril.

Maria Monsech Payarol, de norantadous anys, vídua de Josep Ponsa, dia 13 d'abril.

Josep Armadans Novellas, de vuitantadous anys, dia 15 d'abril.

NECROLÒGIQUES

En el record i amb afecte al Jordi de «La Masia»

Roser Portet i Capdevila

Què dir d'una persona que se'n va? Es poden dir tantes coses que he decidit no fer-ho sola. Hi afegeixo comentaris que expressen algunes persones quan els he demanat què els emana la figura del Jordi. Si bé és cert que els comentaris són fruit d'una època concreta, de quan vaig treballar a La Masia, tots ells el defineixen en la seva essència.

* * *

«El Jordi era un home que recordaran amb emoció totes les persones que el van conèixer. Poca gent el va conèixer pel Jordi Pla, sempre va ser el Jordi de La Masia. Sense ell, La Masia va desaparèixer i Moià va quedar orfe d'un dels restaurants més emblemàtics que hi ha hagut mai. Tot i desaparèixer el negoci, ell va seguir essent el Jordi de La Masia. Era un home noble, una gran persona que va construir un imperi d'humanitat en la cura de la seva família i en el que va considerar els seus, entre els quals jo em comptava. Recordo una família nombrosíssima, m'ha vingut a la ment el Joan Coma, l'avi, i la Lourdes, aquella dona petiteta i de gran caràcter; la Sole, imprescindible tot i les seves mancances, les filles i els néts i tot el personal que per allí rondàvem. I, malgrat la gentada, hi havia cordialitat per a tothom, tots sentíem que formàvem part d'una gran família i que comptaven amb nosaltres. Tots els que vam treballar allà ens vam sentir part de la família i conservem una relació entrançable que sempre portarem al cor» (Àngels Antonell).

«Era molt alegre, molt bon home, molt treballador, li agradava molt explicar aventures. En tinc molt bon record. Era una mica artista, amb les antiguitats i el que li agradava, tenia una vena artística» (Oleguer Fonts).

«Els estius que compartíem els vespres al "tramvia" de La Masia, ell, acabada la feina, sortia amb el seu gelat i passàvem molt bones estones. En tinc molts records, de molt divertits; em ve al cap quan la Sabina es va disfressar de portadora de la torxa olímpica el 92 i s'anava fent fotos —o ho feia veure— amb tothom qui passava pel carrer; les converses que s'anaven entrellaçant, érem una colla d'amics que hi anàvem, més que clients, els més fidels els Seuba, que sempre hi eren. Si he de destacar alguna cosa del Jordi és que era molt humà, sempre hi era, sobretot per a la seva família, no fallava mai, per dificultats que travessessin les seves filles hi va ser sempre, igual que la Montserrat» (Pilar Soler).

«La Masia era com una gran família, sempre amb molta feina. Hi havia molta confiança entre tots i es parlava de tot. Hi havia molta companyonia, tothom treballava i anava a l'una. Sento un vincle estret, tot i haver passat el temps» (Matilde Soler).

«Tinc tants i tants records del Jordi, sobretot aquests últims anys que hem sigut veïns! No vull parlar dels últims dies, vull parlar dels tips de riure que ens havíem fet aquí al carrer, mentre organitzàvem dinars i sopars, castanyades i revetlles..., sempre tan divertit i amb ganes de passar una bona estona, cuidant de la plaça amb el Magí, fent paelles amb el Salvador. No pararia d'explicar-te coses. Era un veí excel·lent... Ara escrivint he plorat, m'ha anat bé» (Assumpció Alcoceba).

«Per a mi era una icona de Moià, una persona única que sempre he estimat molt» (Lali Vilalta).

«Treballàvem els dissabtes i diumenges, entràvem a les deu i, el primer, a pejar vint-i-cinc o trenta quilos de patates. Les filles treballaven totes al restaurant, també la Montserrat i la germana del Jordi» (Lali Vilalta).

di, la Soledat, i al matí hi havia molt bon ambient. Els ajudants de la cuina normalment preparàvem i anàvem a buscar els ingredients, netejàvem pollastres i a l'hora de sortir els plats estàvem a la fregidora. El Jordi era una persona afable i simpàtica, li agradaven les bromes i rèiem molt! Això sí, abans i després de la "tempesta", quan han de sortir tots els plats tot anava molt de pressa i havies d'estar molt al cas. A vegades hi havia crits i soroll, però això passa a tots els restaurants. El Jordi no ens ensenyava gaire a cuinar, però em sembla una qüestió de temps, del seu temps. De tota manera vam aprendre moltes coses només pel fet de veure el Jordi. Jo recordo els flams, els canelons —els millors del món!—, la planxa amb carbó mineral, i moltes altres coses, entre elles les picades. També recordo que el Jordi era molt amable amb els clients que gosaven entrar a la cuina —petita com era!— a veure què hi havia d'especial aquell dia. En tinc molts bons records i m'estimava molt el Jordi. Sempre que ens trobàvem pel carrer era un plaer» (Marc Fonts).

Com podeu veure, no hem quedat indemnes d'haver-lo conegut, per haver

treballat a casa seva, per haver-lo tingut per veí, per haver compartit alguna afició amb ell...

Sempre em deia que volia escriure un llibre amb les anècdotes que havia viscut a La Masia, intercalant-hi les receptes memorables de la casa, receptes d'una cuina casolana, amb bon gust i amb bons productes. No el va fer, veia el projecte quimèric.

Ara em sap greu no haver-lo empès, hauria estat una herència preciosa per a Moià.

Es creu que el Jordi es va infectar de Covid-19 en alguna de les visites rutinàries que feia a l'hospital de Manresa per tractar-se de la leucèmia que patia.

Fa uns mesos, la família havia demanat al Jordi si hi havia alguna cosa que li quedés pendent i van fer un viatge a Egipte l'octubre del 2019; el Jordi va compartir el viatge amb les seves filles Roser i Marta i el seu nét Eudald.

La família Pla Coma vol transmetre l'agraïment que senten per les cuidadores del Jordi durant la seva malaltia i per totes les persones que va tenir al costat fins al final.

Jordi Pla, a Egipte. Interpretant La meva dona és una santa

Jordi, has abaixat el teló!

Grup de teatre de l'Esplai de la Gent Gran

Era el desembre del 2014 quan l'Esplai de la Gent Gran recuperava el grup de teatre després d'un quant temps de no tenir-lo, arran de la defunció de la Liduvina Daví, deixant emparaulada l'obra *La meva dona és una santa*, escrita per ella mateixa.

Les ganes de fer teatre d'algunes sòcies decidiren que calia reprendre aquella funció i buscaren noves cares. Així va començar el grup de teatre que fins ara anem treballant, divertint-nos i creiem que també fent passar bones estones a la gent.

Però hi ha moments en què la tristor ens afligeix, quan algun dels nostres passa males estones o emmalalteix, i ara, en aquests moments de crisi sanitària universal, ens deixa per sempre.

Des del començament del grup, el Jordi de La Masia hi va participar —«... a mi doneu-me papers petits, que la memòria no és la d'abans..., però compteu-hi!»—. Així va ser, papers petits però essencials, com el cambrer de *La meva dona és una santa* o el farmacèutic de *El malalt imaginari* de Molière.

Amb el «compteu-hi», va ser un més a l'hora de buscar *attrezzo*, que si les taules del bar, les ampolles del malalt... A punt sempre per al maquillatge adequat i el vestuari més escaient. Mai una paraula de desaprovació, ans al contrari, sempre aportant idees.

Feia ja un quant temps que la salut no l'hi deixava participar com ell desitjava, però era el primer espectador a veure'ns, a donar-nos escalf, perquè sabia de les trifulgues i els nervis de l'estrena.

Jordi, siguis on siguis, com diem els de teatre, *molta merda!*

Josep Armadans Novellas

Museu de Moià

Josep Armadans, un dels «pioners»

El proppassat 15 d'abril ens va deixar en Josep Armadans Novellas a l'edat de vuitanta-dos anys. En Josep fou un dels «pioners» de les Coves del Toll que a principis dels anys cinquanta del segle passat van fer la gran descoberta: van descobrir la cova el 1952, quan van trobar la gerra, i posteriorment el 1954 quan van descobrir l'entrada de la galeria sud. En Josep Armadans s'estimava les coves del Toll i el seu entorn i mentre la salut li ho va permetre era freqüent veure'l passejar pel seu entorn. A les noves generacions ens va servir de guia i ens va ensenyar balmes, avencs, coves i covetes que hi ha amagades seguint els torrents de capçalera que porten al torrent Mal que passa pel Parc Prehistòric de les Coves del Toll. Les seves anotacions de camp són un llegat de passat, present i futur per a aquest patrimoni tan preuat. El nostre més sentit condol a l'Assumpta i al Joan i a tota la seva família.

Decés del P. Manel Bagunyà

Marian Baqués

P. Manel Bagunyà

El P. Manel Bagunyà i Valls ens ha deixat. Estava delicat de salut i el virus se'l va endur el dia 5 d'abril, Diumenge de Rams. Pertanyia a la comunitat de Santa Margarida de Montbui però es trobava, per malaltia, a la residència escolàpia de Santa Eulàlia, de Barcelona.

Havia estat rector de l'Escola Pia de Moià de l'any 1999 al 2007. Fins fa tres anys va estar vinculat a l'escola fent-hi tasques pastorals. La mainada el pot recordar en les seves celebracions obertes, participades; els més grans, en les cele-

bracions de l'eucaristia en ocasió de la festa de Sant Josep de Calassanç. Les seves celebracions eren diferents, festives. Les preparava amb molta cura. Es notava que s'hi trobava bé i, per tant, els altres —xics i grans— en gaudien. Hi feia participar tothom, infants i mestres. Sempre portaven una paraula significativa per a petits i grans. Havia preparat molt material —«Bon dia»— que treballa els valors i les emocions; ara que es té tan present aquesta feina i que serà tan necessària en els temps a venir.

Vinculat a grups d'adults de Moià en la reflexió cristiana, els qui hi participaven valoren la seva bondat, el seu lliurament als altres i la seva senzillesa. Escrivia les seves vivències en uns quadernets deliciosos.

El P. Manel Bagunyà havia nascut a Barcelona fa vuitanta anys. Era mestre. Com a escolapi es va dedicar a la catequesi i a l'esplai. Va ser ell qui va imprimir a la casa de colònies de Pineta (vall pirinenca d'Aragó) el seu actual esperit de qualitat en el món de l'esplai. Hi va treballar amb el seu amic, l'entranyable moianès Francesc Barrachina. Una dada curiosa per a nosaltres, moianesencs: va ser ell qui, com a president que era de la Fundació Pere Tarrés, va comprar la casa de la Ruca (anant de Moià a Calders, a sota de l'Urbisol).

Reposa en pau en el Regne del cel, que és dels qui són com infants.

MOIÀ
Avda. Zona Industrial, s/n
Tels. 93 830 12 25
93 820 77 77

AVINYÓ
Antoni Prat, s/n
Tel. 93 838 72 78

SANT QUIRZE SAFAJA
Ctra. de Mollet-Moià
Km. 25,400

CALEFACCIONS - INDÚSTRIES
AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ

SERVEI A DOMICILI
TELS. COMANDES :
93 830 12 25 - 93 820 77 77

DADES METEOROLÒGIQUES

Estació pluviomètrica de l'Escola Pia

LATITUD 41° 48' 53" N LONGITUD 2° 5' 44" ALTITUD 741 m

MARÇ 2020

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	Màx.	Min.	Mit.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	Parcial	TOTAL
De l'1 al 10	12,9	3,1	8,0	1	0	9	W	6,2	
De l'11 al 20	15,7	6,9	11,3	0	2	8	W	22,0	
Del 21 al 31	11,2	3,3	7,3	0	4	7	E	14,2	42,4

COMPARATIVA MARÇ 1920 - 2020

	Març 1920	Març 2020
Mitjana de les màximes	14,1	13,2
Mitjana de les mínimes	3,6	4,4
Temperatura mitjana	8,8	8,8
Màxima absoluta	22,0	23,7
Mínima absoluta	-4,0	-0,5
Pluja mensual	91,7	42,4
Pluja màxima en un dia	52,1	22,0
Dies de pluja	6	10
Dies de neu	1	1

Les dades meteorològiques de Moià actualitzades cada 15 minuts (i les dades històriques des de l'any 2006) es poden consultar a la pàgina web de Carles Illa i Casanova, MeteoMoia.cat. També es pot seguir al Twitter: @MeteoMoia, i al Facebook: [Meteo.Moia](https://www.facebook.com/Meteo.Moia).

NOTA DE LA REDACCIÓ

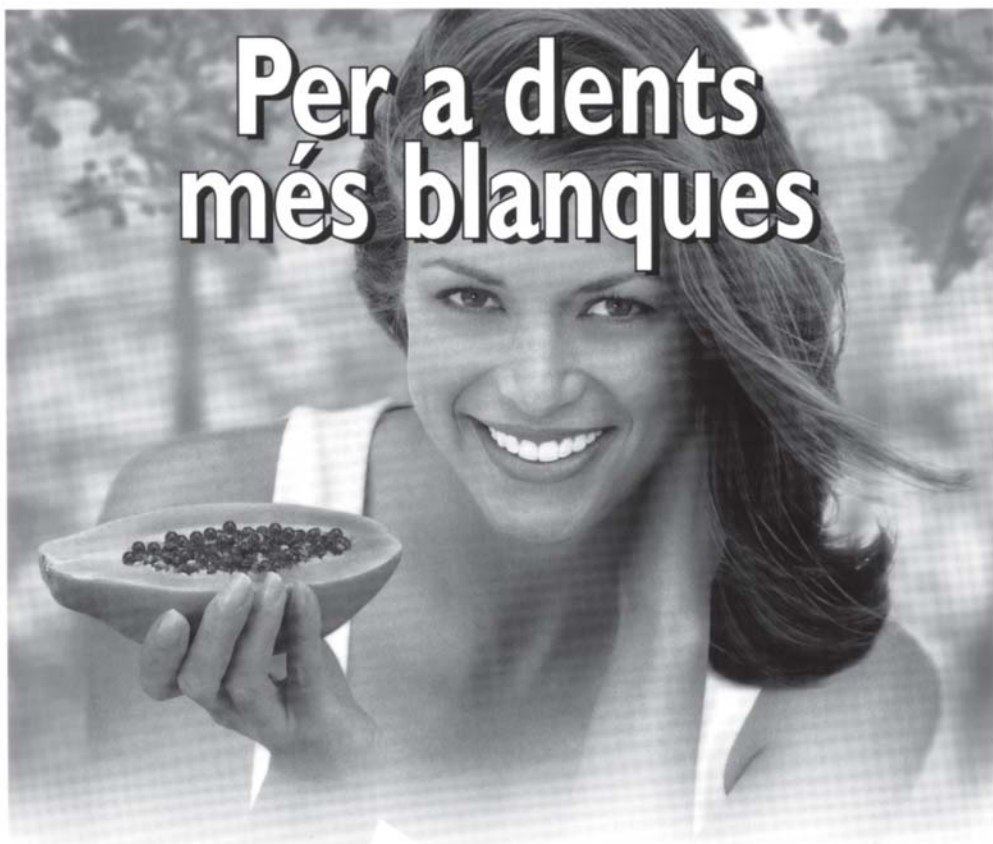
Totes les persones i entitats que vulguin fer-nos arribar articles, cròniques, informacions, etc. per al pròxim número de LA TOSCA, ens ho poden fer arribar fins al dia **4 de juny**, a través del correu electrònic latosca@latosca.cat o bé deixant-nos-ho a la nostra bústia, a Can Carner.

CLÍNICA DENTAL PUJOL

Ctra. de Manresa, 35 - Baixos
08180 Moià
www.clinicadentalmoia.com
Tel. 93 830 06 98
Mòbil 629 058 269

ODONTOLOGIA GENERAL
URGÈNCIES
ORTODÒNCIA
IMPLANTS

Per a dents
més blanques

DENTIBLANC

El dentífric amb extracte de papaia,
d'enèrgica acció emblanquidora.

**DENTS NETES,
BLANQUES I
BRILLANTS**

Demani consell farmacèutic.

FRENEM EL VIRUS SALVANT VIDES COM HEROÏNES

Personal sanitari, de supermercats i de centres socials.
Bombers, taxistes, recollidors d'escombraries, missatgeres,
pagesia, professorat. Us necessitem per tirar endavant. Us
necessitem al costat de la ciutadania per frenar el coronavirus.
Us necessitem treballant en equip.

#JoActuo #EnsEnSortirem

Generalitat
de Catalunya

7,5 Milions
de futurs

